УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2012
БЕРЕЗЕНЬ
№3 (231)

Протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні отець Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ.

Капітульні отці та управа Провінції св. Миколая

Нова управа Провінції Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні

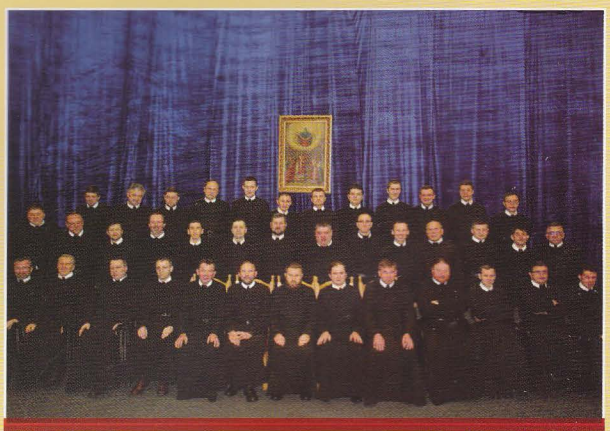

Делегати капітули

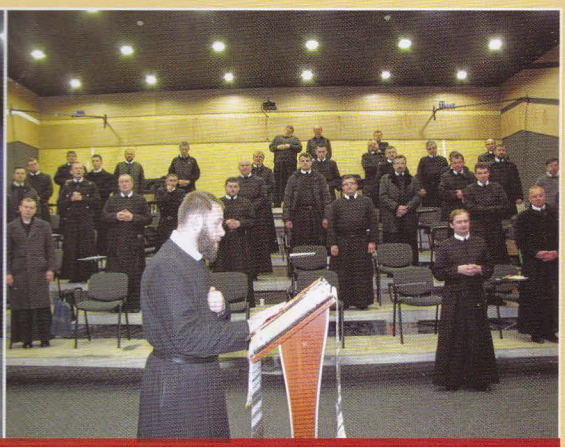

Моменти праці капітульних отців

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

ЗНАКИ БОЖОЇ ВОЛІ

Слава Ісусу Христу!

Очевидно, найголовнішими подіями останнього місяця для Василіянського чину в Україні стали виборчі капітули в обох українських василіянських Провінціях – святого Миколая на Закарпатті та Найсвятішого Спасителя в Україні. Капітули як виборчі органи монашого самоврядування обрали Протоігуменів та Провінційні ради. На служіння Протоігумена у Провінції святого Миколая переобраний на другий термін отець Павло Райчинець, ЧСВВ, а в нашій Провінції обраний отець Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, який до цього часу був настоятелем Крехівського монастиря та магістром новиків.

Ми вступаємо у Великий піст. Це час не тільки для того, щоб себе в чомусь обмежувати, а навпаки – це час застанови над життям, роздумування, здобування нових духовних висот. Людина не може залишатися на тому самому рівні, інакше падає. Розпочавши піст, ми покликані відкрити нові духовні обшири, піднятися на сходинку вище в духовному житті, щоб вже з цієї сходинки рушити далі, до осягнення святості, христоподібності. В цьому світлі обрання нових Протоігуменів спонукає нас роздумувати про виявлення Божої волі в нашому житті, адже, не кожний, хто до Христа каже «Господи, Господи», увійде у Царство Небесне, а тільки той, хто чинить волю Отця, що на небі (пор. Мт.7,21). Роль настоятеля в чернечому житті не зводиться тільки до ролі адміністратора, якому поручають управляти якоюсь організацією. Монаша братія збирається разом, чи відпоручає своїх делегатів, щоб, після молитви і застанови, доручити турботу про всю спільноту одному ченцю, а він переймає цю службу не як досягнення чи почесть, а постає для спільноти знаком єдності, батьківської турботи, а передовсім – знаком виявлення Божої волі.

Склавши перед Богом обіт послуху, чернець насамперед виявляє, що готовий приймати і виконувати Божу волю згідно із словом Христовим. Та Божа воля не проявляється безпосередньо з неба, а тільки через Богом дані знаки. Й одним із таких знаків є люди, яким саме Божественне Провидіння доручило за нас дбати. В дитинстві такими людьми для нас були батьки. Господь закликає шанувати їх, бо це є запорукою довгого і щасливого життя. Різного роду наставники, вчителі, зрештою, державні мужі також певним чином вказують нам на Божу волю. Та для ченців, які присвятили своє життя свідченню Євангельської правди, віддали його на служіння Христу Господу, настоятель особливим способом стає запорукою правдивої побожності та шляху освячення та осягнення Божого Царства. Протоігумен згідно із своїм мандатом приймає обов'язок дбання про кожного ченця і про всі монастирі у ввіреній йому Провінції. Саме він дає необхідний імпульс для життєдіяльності всієї василіянської спільноти. Можемо сміливо сказати, що отці Василіяни обранням Протоігумена обрали також шлях свого життя та праці на наступні чотири роки. Тому протягом цілого Великого посту ми покликані молитися в намірі отців Протоігуменів та їхніх помічників, щоб вони могли якнайкраще, гідно і досконало виконати те, що Боже Провидіння поклало на них. Редакція «Місіонаря» від імені всіх читачів часопису сердечно вітає отців Пантелеймона Саламаху, ЧСВВ та Павла Райчинця, ЧСВВ, а також їхніх дорадників, та бажає Божої ласки і натхнення Святого Духа, опіки Богородиці, святих Василія Великого та священномученика Йосафата і всіх святих.

Хай Ваше служіння, дорогі отці, принесе радість, процвітання і мир Церкві та Чину, спонукає братію більш щиро і жертовно віддаватися праці в Божому винограднику, вкаже шлях освячення для мирян, парафіян й усіх, що відвідують і моляться у наших храмах.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ с. 7

СВЯТИЙ МИКИТА ГОТСЬКИЙ с. 8

ЗВАЖАЙМО ОДИН НА ОДНОГО ПОСЛАННЯ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ с. 9

ВІДБУЛИСЬ ПРОВІНЦІЙНІ КАПІТУЛИ с. 13

ОТЕЦЬ ПАНТЕЛЕЙМОН МИХАЙЛО САЛАМАХА с. 14

НЕСТИ СВІТЛО ХРИСТОВОГО ЄВАНГЕЛІЯ с. 17

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАРКА с. 21

ЛІТУРГІЄЮ КРОК ЗА КРОКОМ с. 24

ХРИСТИЯНСЬКА МОЛИТВА І ЇЇ СПОТВОРЕННЯ с. 43

СВЯТІ ТАЙНИ ЦЕРКВИ В ЖИТТІ ХРИСТИЯН с. 29

ХРЕСТОПОКЛОННА НЕДІЛЯ ВЕЛИКОГО ПОСТУ с. 46

СВІДЧИТИ РАДІСТЬ ХРИСТОВОЇ ЛЮБОВІ с. 48

с. 9

с. 14

с. 43

Читайте у «Місіонарчику»

ЧАС РІКОЮ ТЛИВЕ с. 33

ОСТАННЯ СПОВІДЬ, АБО ОСТАННЯ БРЕХНЯ с. 34

БІЛА СОРОЧКА с. 36

ПОЕЗІЯ с. 37

КОНКУРС «СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ПИСЬМА» с. 40

ВЕСЕПИНКИ с. 41

ЗАГАДКА «ПІСНІ НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ» с. 42

МІСІОНАР

П'ЯТДЕСЯТ ПРИЧИН ЧИТАТИ БІБЛІЮ с. 49

БОЖЕ МИЛОСЕРДЯ с. 51

РЕТРО с. 53

ОТЕЦЬ ЮЛІЯН ДОБРИЛОВСЬКИЙ, ЧСВВ – НЕПЕРЕСІЧНИЙ ПОЕТ с. 55

ДИВНО... с. 60

ХРЕСНА ДОРОГА с. 61

ПОЕЗІЯ с. 64

ПОДЯКИ с. 65

КРОСВОРД с. 66

с. 46

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Радакційна колегія:
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Коректура:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Роберт ЛЕНІВ, ЧСВВ

Фото обкладинки – о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

На обкладинці – о. Пантелеймон САЛАМАХА, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 27.02.2012 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2012

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

**О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.**

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

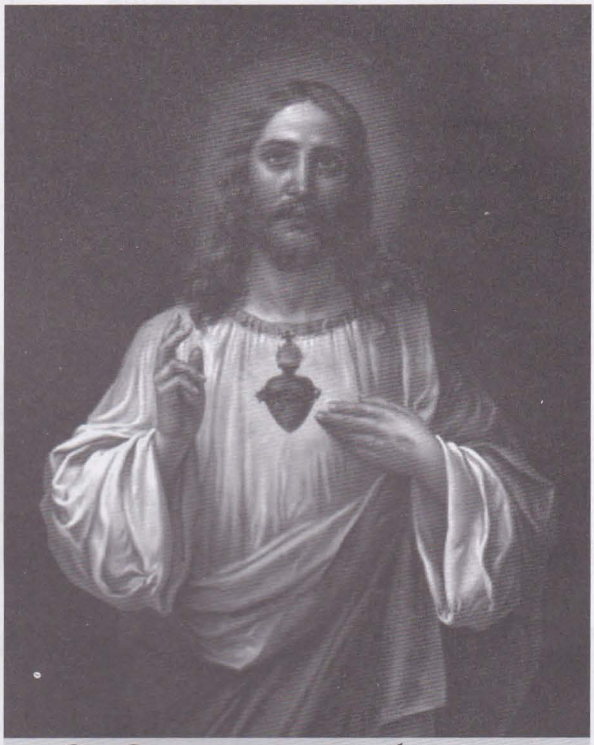

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на березень

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб у цілому світі був належно оцінений внесок жінок у розвиток суспільства.

МІСІЙНИЙ: Щоб Святий Дух подавав витривалість тим, яких – особливо в Азії – утискають, переслідують і вбивають за ім'я Христове.

МІСЦЕВИЙ: Щоб у нашому суспільстві розвивалися доброчинність і милосердя.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на квітень

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб багато молодих людей змогли відповісти на поклик Христа наслідувати Його у священстві та чернечому житті.

«Покликані не тому, що святі, а святі тому, що покликані», – сказав святий Августин. Документ ІІ Ватиканського Собору «Світло народів» наголошує, що всі люди в Церкві покликані до святості. Тобто, всі християни покликані бути святими, а всі люди покликані бути християнами. Святість – це універсальне покликання кожної людини на землі. Апостол Павло називав усіх християн святими і тому кожен християнин зобов'язаний прагнути святості. Але не кожний християнин зобов'язаний бути ченцем чи священиком. Вони належать до загалу людей, які покликані освячуватися у Церкві. Але також покликані до власного поглибленого освячення й до праці над освяченням інших: «Вдягніться, отже, як вибрані Божі святі і любі у серце співчутливе, доброту, смиренність, лагідність, довготерпеливість, терплячи один одного, й прощаючи одне одному взаємно. А над усе будьте в любові, що є зв'язок досконалості, нехай панує в серцях ваших мир Христовий, до якого ви були покликані…будьте вдячні. Слово Христове нехай перебуває у вас щедро, і все, що робите, все чиніть в ім'я Ісуса, дякуючи Богові Отцеві через нього» (Кол.3,10). Поглиблений, тісний зв'язок людини з Творцем робить її подібною до Бога і повертає до голосу, який чує у своєму серці: «Ходи за Мною!» Чуємо, що у Європі криза чернечих і священичих покликань, а насправді там криза відповідей. Господь завжди запрошує до своєї школи, але інші сумнівні школи перетинають дорогу молодим людям і віддаляють від християнства і святості. Молімося і використовуймо можливість наслідувати Христа у чернечому чи священичому стані – у школі з поглибленим вивченням і практикуванням святості. І там відчуємо, що воля Божа – це святість наша!

МІСІЙНИЙ: Щоб воскреслий Христос був знаком непохитної надії для мешканців африканського континенту.

Радикальні ісламісти і тоталітарні режими є основними сучасними гонителями християн на африканському континенті. Влада на місцях толерує злодіяння щодо християн, тому що більшість лідерів належать до радикального Братства мусульман, до прикладу, як у Єгипті, в якому живе біля 9 мільйонів християн. З ними поводяться як з людьми другого сорту. «Християн безкарно вбивають, бо знають, що винних шукати і так не будуть. Це відбувається за мовчазної згоди влади. А християнські діти, в основному дівчатка, нерідко приречені на страждання. Часто їх викрадають, ґвалтують, а потім автоматично вважають мусульманками. Така дівчина мусить вийти заміж за свого мучителя. Це реальні драми, і люди з такими проблемами стикаються щодня», – говорить отець Вальдемар Цісло.

Ідучи важкою дорогою християнства, можна опустити руки, втомитися, знеохотитися, розгубитися. Але ні! Воскреслий Христос – сила і пожива паломників, міць для тих, хто вичерпався і втратив надію. Він не дає переслідуваним падати духом, але зустрічаючись щоразу із злом і несправедливістю, обертати це у добро через віру в Його смерть і Воскресіння. Христос, перемінюючи свою насильницьку смерть на Голготі у дарування себе іншим на Тайній Вечері, дарує нам Життя через свою жертву. Хто перебуває у тісних стосунках з Ісусом, той усі свої життєві хрести і страждання здатний перемінити у вільну відповідальну жертву любові до ворогів, як до ближніх.

МІСЦЕВИЙ: Щоб християни різних конфесій працювали над зміцненням миру та встановленням єдності Церков.

За словами доктора Ігора Шабана, надія стати одно у Христі (Ів.17,21) надихає християн на роздуми над власною церковною ідентичністю,

спільним для всіх даром віри та наслідками сьогоднішнього поділу у християнстві. Усвідомлюючи єдність Церкви, віруючі щораз сміливіше намагаються відкривати Господню волю, щоб шануючи різнорідність форм вираження віри, намагатись шукати результативні шляхи для поглиблення видимої єдності Церкви. Ще багато десятиліть перед II Ватиканським Собором, який офіційно започаткував екуменічний рух в лоні Католицької Церкви, принципи екуменічної поведінки в Українській Греко-Католицькій Церкві виразно накреслив митрополит Андрей Шептицький. Він усвідомив велику відповідальність за єдність Церкви і тому особистою поведінкою заохочував вірних до участі у справі об'єднання. Сьогодні ці погляди не втратили своєї актуальності. На думку Митрополита, зовнішні зв'язки між Церквами сильно впливають на духовний стан цілої Вселенської Церкви, а з причини послаблення цих зовнішніх зв'язків та видимої єдності, внутрішня єдність Церкви перебуває в небезпеці зруйнування. Тому в нього народилась думка про пробудження ідейної та доктринальної свідомості українських християн, яка могла б допровадити їх до позитивних міжконфесійних братерських відносин. Така концепція цілком відповідає пропонованим сьогодні екуменічним рішенням. Різниця лише у тім, що ініціативи митрополита Шептицького носили більш локальний характер, а сьогодні реалізуються як офіційно прийняті постанови Вселенської Церкви. Особливо владика Андрей наголошував на потребі внутрішньої віднови серед вірних своєї Церкви та пробудження щирого прагнення єдності, про яку так гаряче молився Ісус під час Останньої Вечері. На його думку, така поведінка повинна приготувати підґрунтя для правдивого діалогу між християнами. А для цього кожна гілка християнства повинна виявити бажання миру і взаємної любові й покори, щоб бути прищепленою до основного дерева, де зароджується правдиве церковне життя. ■

СВЯТИЙ МИКИТА ГОТСЬКИЙ

Микита – це християнське ім'я готського воїна, який загинув за християнську віру. Його готське ім'я невідоме. На початку III ст. племена готів з берегів Вісли, Одеру, Лаби рушили на південний схід в пошуках кращої долі. Осіли вони між Дніпром та Кубанню у степах Причорномор'я, витіснивши звідти залишки скито-сарматських племен. Через кілька десятиріч готська держава простягнулася від Дунаю до Кубані. Найбільше цьому посприяв король Германарих (350-370). А столицю готи побудували посередині свого царства, на Дніпрі. Вона так і називалася Данпрштадир, тобто «місто над Дніпром». Про нього як про велике і багате місто, згадують скандинавські саги.

В середині III ст. серед готів почало розповсюджуватися християнство. Проповідники Христа спочатку наражалися на кривавий опір поган. Але вже у IV ст. готи мали свого єпископа Ульфілу, який переклав Слово Боже на готську мову.

Микита був звичайним воїном, який, почувши Боже слово, загорівся вірою і сам почав розповсюджувати істинну віру серед поган. Діяв він за часів Германариха. Але коли цей король, терпимий до християн, помер, на чолі готів став Атанарих, фанатичний прихильник язичництва. Він наказав переслідувати християн і навертати їх до старих богів. У 372 р. було схоплено й Микиту. Йому запропонували зректися Христа, але він відмовився. Тоді язичники піддали його катуванню. Незважаючи на страшні муки, Микита тримався своєї віри. І тоді поганські жерці наказали спалити його на березі Дніпра, принісши в жертву своїм богам. ■

ЗВАЖАЙМО ОДИН НА ОДНОГО
Послання Папи Венедикта XVI на Великий піст

Браття і сестри!

Великий піст дає нам ще одну нагоду замислитися над серцем християнського життя – любов'ю. Адже це справді сприятливий час, щоб через Слово Боже і Святі Тайни ми відновили свій шлях віри, як особистий, так і спільнотний. Це шлях, позначений молитвою, діленням, тишею і постом, час очікування пасхальної радості.

Цього року хочу запропонувати декілька думок у світлі короткого біблійного тексту, взятого з Послання до євреїв: «Зважаймо один на одного, заохочуючи до любові й до діл добрих» (Євр. 10, 24). Це речення з уривку, в якому автор закликає надіятися на Ісуса Христа як первосвященика, який здобув для нас прощення та доступ до Бога. Плодом прийняття Христа є життя, основане на трьох богословських чеснотах, що означає: прийти до Господа «із щирим серцем у повноті віри» (Євр. 10,22), непохитно тримати «визнання нашої надії» (Євр. 10,23), стараючись разом із братами постійно «поступати з любов'ю і робити добрі діла» (Євр. 10,24). Також для того, щоб підтримувати цю євангельську поведінку, важливо брати участь у літургійних та молитовних зустрічах спільноти, зважаючи на есхатологічну ціль – повне сопричастя у Бозі (Євр. 10,25). Акцентую увагу на 24 стиху, який у кількох словах пропонує цінне і завжди актуальне повчання про три аспекти християнського життя: увагу до ближнього, взаємність і особисту святість.

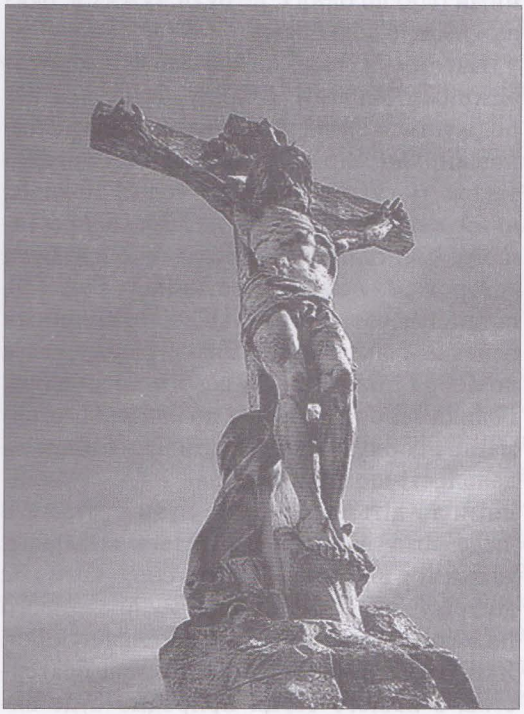

1. «Проявімо увагу»: відповідальність щодо ближнього.

Першим елементом є запрошення звернути увагу: тут вжито грецьке слово *катаноейн*, яке «означає добре спостерігати, бути уважним, дивитися з усвідомленням, зауважувати якусь дійсність». Ми читаємо про це в Євангелії, коли Ісус запрошує учнів «спостерігати» за птахами у небі, які хоч і не працюють важко, однак є об'єктом турботливого Божого Провидіння (пор. Лк. 12,24), і «усвідомити» колоду у своєму оці перед тим, як дивитися на скалку в оці

брата» (пор. Лк 6,41). Чуємо про це також в іншому уривку того ж Послання до євреїв, де є запрошення «звернути увагу на Ісуса» (3,1), апостола і верховного священика нашої віри. Отже, слово, яке відкриває наше звернення, запрошує затримати погляд на іншому, а передусім на Ісусові, і бути уважними одні до одних, не бути чужими, байдужими до долі братів.

Натомість часто стикаємося із протилежним почуттям – байдужістю, яка народжується з егоїзму, прикритого маскою пошани до «приватної сфери». Сьогодні також могутньо звучить голос Господа, який кличе кожного з нас дбати про іншого. Сьогодні також Бог кличе нас бути «сторожами» наших братів (пор. Бут. 4,9), встановлювати стосунки, характерними ознаками яких є взаємна турбота, увага до добра іншого та до всього його добра. Велика заповідь любові до ближнього вимагає і спонукує до усвідомлення відповідальності щодо тих, які, як і я, є створіннями та дітьми Божими: бути братами в людському вимірі, і в багатьох випадках, також й у вірі, – що мусить спонукати нас до того, щоб бачити в іншому правдивого іншого мене, якого безмежно любить Бог. Якщо ми розвиваємо цей погляд братерства, з нашого серця природно буде випливати солідарність, справедливість, а також співчуття. Слуга Божий папа Павло VI стверджував, що світ страждає сьогодні передусім через відсутність братерства: «Світ хворий. Його біль не так у розтраті ресурсів чи в захопленні цих ресурсів кимсь, як у браку братерства між людьми і народами» (Енцикліка Populorum progressio, 26 березня 1967, 66).

Бути уважним до іншого означає бажати добра йому чи їй у всіх аспектах – фізичних, моральних і духовних. Здається, що сучасна культура втратила відчуття добра і зла, тому потрібно наголошено підтвердити, що добро існує і виграє, тому що Бог є «добрий і робить добро» (Пс. 119, 68). Добро – це те, що піднімає, захищає і сприяє життю, братерству і сопричастю. Бути відповідальним щодо ближнього означає бажати і робити добро іншому, бажаючи, щоб також і він відкрився на логіку добра. Цікавитися братом означає хотіти розплющити очі на його потребу. Святе Письмо застерігає від небезпеки затвердіння серця через своєрідну «духовну анестезію», яка робить людей сліпими до страждання інших. Євангелист Лука переказує дві притчі Ісуса, в яких представлені приклади такої ситуації, яка може виникнути в серці людини. У притчі про доброго самарянина священик і левіт байдуже «проходять повз» нещасного, якого обікрали і побили розбійники (пор. Лк. 10, 30-32). У притчі про багача розповідається про чоловіка, перенасиченого благами, який не помічає страждань бідного Лазаря, що помирає з голоду перед його дверима (пор. Лк. 16,19). В обох випадках маємо справу з чимось протилежним до «вияву уваги», погляду любові і співчуття. Що ж стоїть на перешкоді цьому людяному і турботливому погляду на брата? Інколи це матеріальне багатство і ситість, інколи пріоритетність власних інтересів і власних переживань. Ми не повинні бути ніколи нездатними «мати милосердя» до тих, які страждають, а серце ніколи не повинні надміру переповнювати наші справи і наші проблеми, вчиняючи нас глухими до крику бідного. Натомість, саме покірність серця і особистий досвід страждання можуть стати джерелом внутрішнього пробудження до співчуття та емпатії: «Праведний знає справу бідних, а розбещений не має зрозуміння» (Прип. 29,7). Так стає зрозумілим блаженство «тих, які плачуть» (Мт. 5,4), тобто тих, які зможуть вийти із самих себе, щоб зворушитися болем інших. Зустріч з іншим та

відкривання серця на його потреби є нагодою до спасіння та блаженства.

«Звернути увагу» на брата означає також турбуватися про його духовне благо. І тут я хочу пригадати аспект християнського життя, який на мою думку, призабули, – братнє виправлення для вічного спасіння. Сьогодні практично всі стали дуже чутливими до теми турботи і любові щодо фізичного і матеріального блага інших, але майже завжди мовчать про духовну відповідальність за братів. Так не було в ранній Церкві та у спільнотах зі справді зрілою вірою, де хвилювалися не тільки про тілесне здоров'я брата, а також про здоров'я його душі, скерованої до остаточного призначення. У Святому Письмі читаємо: «Докоряй мудрому – він тебе полюбить. Дай мудрому пораду, він стане ще мудрішим. Навчи праведника, і він знання побільшить» (Прип. 9,8 і наст.). Сам Христос наказує докоряти братові, який грішить (пор. Мт 18,15). Дієслово, яке вживають, щоб передати братнє виправлення, – *еленкейн* – те саме, яке вказує на пророчу місію властивого християнам викриття генерації, яка віддається злу (пор Еф. 5,11). Традиція Церкви серед діл милосердя для душі називає також «Грішника навернути». Важливо відродити цей вимір християнської любові. Не можна мовчати на зло. Думаю тут про ставлення тих християн, які з людської поваги чи просто зі зручності пристосовуються до загальної ментальності замість того, щоб застерегти своїх братів від способу думання і дій, які є протилежними до істини і не йдуть дорогою добра. Однак, християнським докором не має керувати дух засудження чи звинувачення. Ним завжди керує любов і милосердя, він витікає зі справжнього піклування про благо брата. Апостол Павло стверджує: «Коли би хтось попав у якусь провину, то ви, духовні, такого наставляйте духом лагідности, пильнуючи себе самого, щоб і собі не впасти у спокусу» (Гал. 6,1). У нашому світі, просякнутому індивідуалізмом, необхідно знову відкрити важливість братнього виправлення, щоб разом іти до святості. Навіть «праведник впаде сім разів» (Прип. 24,16), як каже Писання, бо всі ми слабкі та недосконалі (пор 1 Ів. 8,1). Отже, великим служінням є допомагати і дозволяти, щоб нам допомогли відкривати правдиво себе самих для покращення свого життя і доброго прямування шляхом Господнім. Завжди потрібний погляд, який любить і виправляє, який знає і впізнає, який розуміє і прощає (пор. Лк. 22,61), бо так робив і робить Бог з кожним із нас.

2. «Одні одним»: дар взаємності.

Таке «вартування» щодо інших контрастує з ментальністю, яка, обмеживши життя тільки до земного виміру, не бачить його в есхатологічній перспективі і приймає будь-який моральний вибір во ім'я індивідуальності у спільноті. Таке суспільство, як теперішнє, може стати глухим як до фізичного страждання, так і до духовних і моральних вимог життя. Не так повинно бути у християнській спільноті! Апостол Павло запрошує шукати те, що спонукає до «миру та до взаємного збудування» (Рм. 14,19), допомагаючи «ближньому на добро, для збудування» (Рм. 15,2), не шукаючи власної користі, «лише для багатьох, щоб спаслися» (1 Кор. 10,33). Це взаємне виправлення і заохочення в дусі побожності і любові повинно бути частиною життя християнської спільноти.

Учні Господні, з'єднані з Христом через Євхаристію, живуть у спільноті, яка зв'язує їх одні з одними як членів одного тіла. Це означає, що інший мені належить, що його життя і його спасіння стосуються мого життя і мого спасіння. Торкаємось

тут дуже глибокого елементу сопричастя: наше існування взаємопов'язане з існуванням інших, як у добрі, так й у злі; як гріх, так і дія любові мають також суспільний вимір. У Церкві, містичному тілі Христовому, справджується така взаємність: спільнота не перестає каятись і просити прощення за гріхи своїх синів, але також постійно радіє і ликує зі свідчень чеснот і любові, які в ній проявляються. «Різні члени нехай дбають однаково одні про одних» (1 Кор. 12,25), – стверджує святий Павло, бажаючи, щоб ми були одним тілом. Любов до братів, виявом якої є милостиня, – типова великопісна практика поруч з молитвою і постом – закорінена у цій спільній приналежності. Навіть у конкретному переживанні щодо найбідніших кожен християнин може висловити свою участь в єдиному тілі, яким є Церква. Взаємна увага до інших – це також визнання добра, через яке Господь діє у них, і подяка з ними за чудеса благодаті, які добрий і всемогутній Бог продовжує чинити у своїх дітях. Коли один християнин помічає в іншому діяння Святого Духа, то повинен тільки радіти цьому і возносити славу Отцеві Небесному (пор. Мт. 5,16).

3. «Щоб заохочувати нас взаємно в любові і добрих ділах»: іти разом у святості.

Цей вислів із Послання до євреїв (Євр. 10,24) спонукає нас бачити універсальний заклик до святості, постійний шлях у духовному житті, прагнути більших харизм і щораз вищої та пліднішої любові (пор. 1 Кор. 12,31-13,13). Ціллю взаємної уваги є взаємний стимул до реальної щораз більшої любові, «як світло зірниці, що світить дедалі ясніше, поки день не стане повний» (Прип. 4,18), очікуючи на те, щоб жити незахідний день у Бозі. Час, даний у нашому житті, є цінним для того, щоб сповнити добрі діла в любові до Бога. Так сама Церква росте і розвивається, щоб досягти повної зрілості у Христі (пор. Еф. 4,13). У такій динамічній перспективі зростання звучить звернення, яке спонукає нас взаємно осягати повноту любові і добрих діл.

На жаль, завжди є небезпека спокуси бути літеплими, придушувати Духа, відмовлятися «торгувати талантами», які були нам подаровані для добра нашого та інших (пор. Мт. 25,25 і наст.). Ми всі отримали духовне і матеріальне багатство для сповнення божественного плану, для добра Церкви і для особистого спасіння (пор. Лк. 12,21; 1 Тм. 6,18). Духовні наставники пригадують, що той, хто в житті віри не йде вперед, іде назад. Дорогі браття і сестри, приймімо завжди актуальне запрошення прагнути до «високої мірки християнського життя» (папа Іван Павло II, Апостольський лист «Novo Millenio ineunte», 6 січня 2001, 31). Мудрість Церкви щодо визнавання і проголошення блаженними і святими деяких зразкових християн є також у тому, щоб викликати в інших бажання наслідувати їхні чесноти. Святий Павло закликає: «Пошаною один одного випереджайте» (Рм. 12, 10).

Перед світом, який вимагає від християн відновленого свідчення любові і вірності Господу, нехай всі відчують невідкладну потребу почати змагатися у любові, у служінні і в добрих ділах (пор. Євр. 6,10). Цей заклик є особливо сильним у святому часі приготування до Пасхи.

З побажанням святого і плідного Великого посту, поручаю вас заступництву Пресвятої Діви Марії і від серця уділяю всім апостольське благословення. ■

З Ватикану, 3 листопада 2011 р. Б.
+Венедикт XVI

Переклад прес-служби УГКЦ в Італії

ВІДБУЛИСЬ ПРОВІНЦІЙНІ КАПІТУЛИ

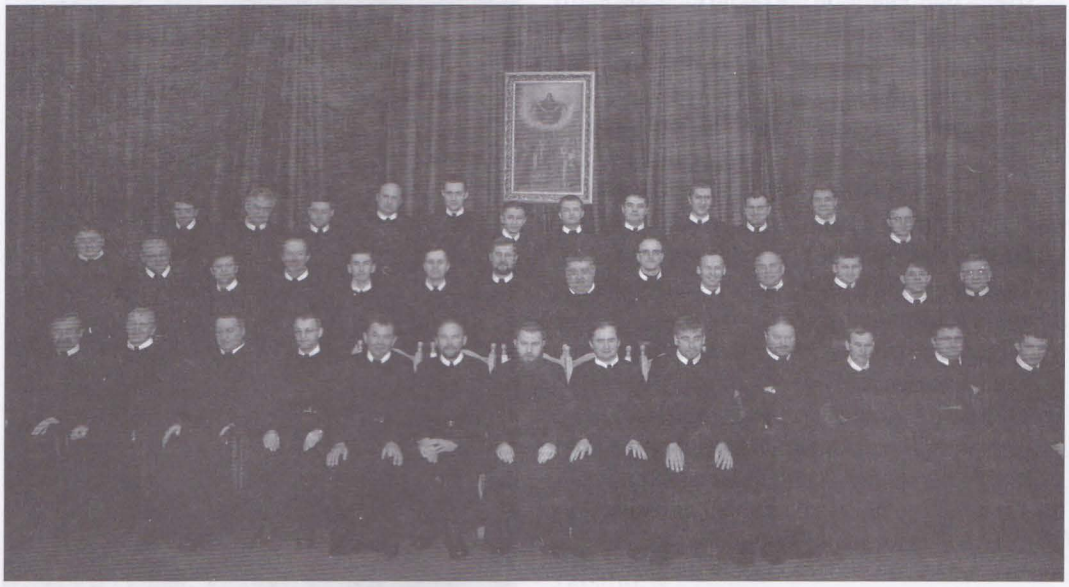

■ Учасники капітули Провінції Найсвятішого Спасителя Отців Василіян в Україні.

Підготував о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

З 13 по 18 лютого 2012 р. Б. у монастирі святого Йосифа у Брюховичах відбулася Звичайна Капітула Провінції Найсвятішого Спасителя Отців Василіян в Україні, тобто зібрання чернечих делегатів, представників усіх ченців Провінції. Капітула скликається кожних чотири роки. Вона є вищою законодавчою владою, владою контролю та визначення напрямків діяльності на рівні Провінції в духовному та організаційному аспектах у дусі Євангелія та Статуту Василіянського Чину святого Йосафата.

До завдань Капітули також належить обрати Протоігумена, його радників та делегатів на Генеральну капітулу, яка проходитиме в Римі з 2 по 20 липня 2012 року в Головному монастирі Чину.

За результатами виборів на Капітулі та після затвердження Протоархимандрита і його Ради, Протоігуменом Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні став о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, який раніше був ігуменом крехівського монастиря, а також магістром новіціяту. Обрані також Радники Протоігумена, які творитимуть Провінціну раду: отці Василій Тучапець, ЧСВВ, Сергій Крутовський, ЧСВВ, Макарій Флячок, ЧСВВ та Атанасій Євуш, ЧСВВ. У Провінційній капітулі 2012 року взяли участь 40 делегатів.

Також від 13 до 16 лютого в монастирі в Малому Березному на Закарпатті відбулась Провінційна капітула Провінції святого Миколая, в якій взяло участь 20 делегатів. Вона обрала нову Провінційну Управу цієї василіянської Провінції. Протоігуменом став отець Павло Райчинець, ЧСВВ, а його Радниками отці Павло Кречун, ЧСВВ та Полікарп Погоріляк, ЧСВВ. ■

ОТЕЦЬ ПАНТЕЛЕЙМОН МИХАЙЛО САЛАМАХА

Отець Пантелеймон Михайло Саламаха, ЧСВВ народився 21 лютого 1972 року в селі Підгайчики Самбірського району Львівської області у звичайній греко-католицькій родині Петра і Любові. Його батьки вже виховували трьох старших дітей – Володимира, Марію і Галину. 27 лютого того ж року його охрестили в храмі Собору святого Івана Хрестителя села Колбаєвичі. У своєму рідному селі почав ходити до школи, а середню закінчив у сусідньому містечку Рудки. Час спливав, необхідно було обирати життєву дорогу. У 1989 році Михайло подався до Львова на навчання. Тут закінчив Львівське училище №27 і здобув собі спеціальність. А далі – від 1990 року служба в армії, спочатку радянській, потім – вже українській.

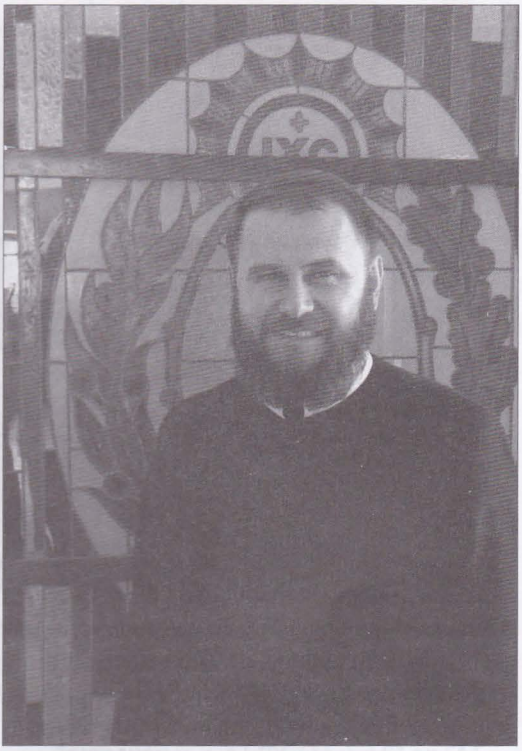

18 серпня 1992 року Михайло приходить до монастиря в Крехові і вступає до Василіянського чину. При облечинах обирає ім'я святого Пантелеймона цілителя. Віддається цілковито молитві й аскезі, а також духовному проводу отців Теодозія Янківа, пізніше Йосафата Воротняка, які по черзі були магістрами крехівського новіціяту. Тепло згадує отців і братів, а особливо духівника, отця Андрія Шагалу. Після закінчення новіціяту, 19 червня 1994 р. у церкві святого Андрія у Львові складає перші монаші обіти. А потім настоятелі вирішують доручити йому одну з найвідповідальніших справ – бути вихователем у василіянських школах. Спочатку служить як префект, тобто вихователь, у монастирі в Лаврові, а потім в Червонограді, де отці Василіяни тоді провадили класи малої семінарії при четвертій міській школі.

В 1996 році брата Пантелеймона посилають на навчання філософії та богослов'я і приготування до священства на філософсько-теологічний Інститут отців Єзуїтів у столиці Хорватії Загребі. Тут він проводить шість років навчання та формації. В той же час, 1 серпня 1999 року у Крехівському монастирі складає професію довічних обітів. 23 квітня 2001 року блаженної пам'яті преосвященний Славомир Мікловш, греко-католицький єпископ у Хорватії, уділяє йому дияконські свячення в конкатедральній церкві святих Кирила і Методія в Загребі. А того самого року, 22 вересня, вже у Крехові преосвященний Іриней Білик, ЧСВВ висвячує на священика. Вже як ієрей, повертається до Хорватії, щоб закінчити навчання. Тут багато співпрацює із різними церковними інституціями, бере участь у заходах римо-католицької і греко-католицької Церкви.

Після закінчення студій отець Пантелеймон повертається до України і приймає служіння соція, тобто помічника магістра новіціяту, в Крехівському монастирі святого Миколая, плідно і жертовно працюючи пліч-о-пліч із тодішнім магістром отцем Василієм Мендрунем. Потреби Церкви і Божого народу покликають його до широкої діяльності, тому провадить також народні місії та реколекції для богопосвячених, багато сповідає, проповідує, трудиться у винограднику Господньому.

У 2004 році настоятелі призначають отця Пантелеймона настоятелем Гошівського святопреображенського монастиря, найбільшого василіянського відпустового центру. Протягом наступних трьох років, припадаючи до стіп чудотворної ікони Гошівської Богоматері, він приймає паломників, разом із ними молиться, перебуває у сповідальниці. Але також продовжує розбудовувати та прикрашати храм і монастир, щоб кожний, хто відвідає це величне відпустове місце, відчув мир і радість, а його око милувалося красою сотворінь Божих. Окрім цього регулярно відвідує Український Католицький Університет, де виконує служіння сповідника.

Влітку 2007 року Боже Провидіння вкотре повертає отця Пантелеймона до Крехова, але тепер вже бути магістром новіціяту та ігуменом монастиря святого Миколая. Численні обов'язки виконує сумлінно і добре. До того іще в 2009 розпочинає навчання на заочному відділені у Волинському національному університеті імені Лесі Українки в Луцьку, а після його закінчення розпочинає аспірантуру в тому ж університеті.

15 лютого 2012 року, на празник Стрітення Господнього, Провінційна капітула отців Василіян обирає його Протоігуменом Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні. ■

Подаємо також короткі біографії найближчих співпрацівників отця Протоігумена, Провінційних Радників.

Отець Василій Володимир Тучапець, ЧСВВ

народився 29 вересня 1967 року в Яворові на Львівщині. Після закінчення школи та училища навчався у Львівській Політехніці. О. Володимир Палчинський, ЧСВВ надихнув його на вступ до отців Василіян. Закінчивши службу в армії, 12 березня 1989 року прийняв облечини у Василіянському Чині. Новіціят проходив у Гошеві та Крехові під проводом о. Теодозія Янківа. Склавши перші обіти у 1991 році, навчався на Папському богословському факультеті у Варшаві, захистив ліценціятську працю. Вічні обіти склав 29 грудня 1996 в Жовкві. Преосвященний Софрон Дмитерко, ЧСВВ висвятив його на диякона 5 січня, а на священика 12 липня 1997 р. в Івано-Франківську.

Виконував обов'язки: настоятеля й пароха в Золочеві (1998-2000), ігумена і пароха в Крехові (2000-2002), пароха в Жовкві (2002-2005), викладав аскетику у Василіянському Інституті філософсько-богословських студій у Золочеві (1998-2000) та Харківській Колегії УАПЦ (2006-2009). З липня 2005 р. – настоятель монастиря св. Василія Великого в Києві. ■

Отець Сергій Володимир Крутовський, ЧСВВ

народився 5 грудня 1976 р. в селі Білявинці, Бучацького району на Тернопільщині. Після закінчення середньої школи 27 червня 1993 р. вступив до Чину Святого Василія Великого. Новіціят проходив у Крехівському монастирі. З 1995 по 2001 р. студіював філософію і богослов'я на Папському Богословському Факультеті у Варшаві. 18 червня 2000 р. склав професію довічних обітів, а 13 серпня у Варшаві преосвященніший архиєпископ і митрополит Перемишльсько-Варшавський Іван Мартиняк уділив йому дияконські свячення. Преосвященний Володимир Ющак 30 червня 2001 року в Золочеві рукоположив на священика. Вивчав східне канонічне право на Папському Східному Інституті в Римі. Служив у монастирях у Львові та Золочеві. З 2007 р. – викладач східного канонічного права при Василіянському Інституті філософсько-богословських студій та Римо-католицькій семінарії в Брюховичах. ■

Отець Макарій Михайло Флячок, ЧСВВ

народився 13 вересня 1961 р. в селі Велика Лінина Старосамбірського району Львівщини. Після навчання у школі та служби в армії від 1983 року проходив підпільний новіціят у Василіянському Чині. 7 травня 1987 р. отримав дияконські, а 11 червня 1988 р. ієрейські свячення з рук преосвященного Софрона Дмитерка, ЧСВВ.

Працював у василіянських монастирях: економ у Гошеві (1992-1993); Золочів (1996), ігумен у Бороняво (1996-1997), Жовква (1997-1998), Венгожево, Польща (1998-2000). З 2000 року – настоятель монастиря святого Онуфрія у Добромилі Старосамбірського району Львівської області. ■

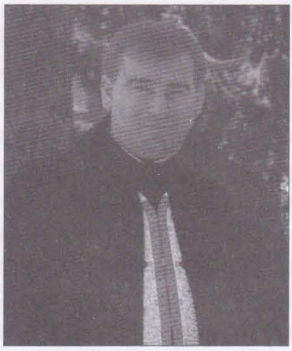

Отець Атанасій Ярослав Євуш, ЧСВВ

народився 18 квітня 1977 р. в селі Межиріччя Сокальського району Львівської області. Здобувши середню освіту, 16 червня 1994 вступив у Крехівський новіціят отців Василіян. Перші тимчасові обіти склав у 1996 році, а вічні – 19 травня 2001 р. З 1997 до 2003 навчався на філософсько-богословських студіях у Перемишлі. 12 травня 2002 р. прийняв дияконські свячення з рук кир Володимира Ющака, ЧСВВ у Варшаві, а ієрейські 4 травня 2003 р. в катедральному Соборі Воскресіння в Івано-Франківську з рук кир Софрона Мудрого, ЧСВВ. Виконував душпастирське служіння як відповідальний за організацію прощ у Гошівському монастирі, сповідник сестер, парафіяльний сотрудник. 2003-2007 роки – економ Гошівського монастиря, з 2007 – економ Крехівського монастиря св. Миколая. ■

НЕСТИ СВІТЛО ХРИСТОВОГО ЄВАНГЕЛІЯ

Інтерв'ю із Протоігуменом Провінції Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні отцем Пантелеймоном Саламахою, ЧСВВ.

– Для багатьох монаше життя – таємниче, незбагненне, крок, на який може наважитися далеко не кожний. Як людина вирішує вступити до монастиря? Як, зрештою, це було у Вашому житті?

– На початку мого шляху до монашої посвяти було запитання однокласниці, з якою сидів за шкільною партою. Одного разу, коли ми вже були в останньому класі, вона пильно подивилася на мене і запитала: «А ти не хочеш бути священиком?» Відразу я не відповів, але почав над цим задумуватися. Трохи згодом сказав мамі, що хочу бути священиком. Вона не відразу це сприйняла, подумала, що, може, щось зі мною трапилось недобре. Коли з цим самим питанням підійшов до тата, він відповів: «Роби як знаєш».

Переповнений роздумами, вступив на навчання в училище у Львові. Тут вперше познайомився з василіянами, отцем Йосифом Будаєм та покійним братом Борисом Бурбаном. Разом із ними відвідував молитви, особливо Службу Божу, вечірню, слухав науки, спілкувався. Вразила мене їхня жертовність і відданість своїй справі. Таке життя мене зацікавило. Та найпотужнішим поштовхом був подарунок: монахи подарували мені чернечий молитвослов церковнослов'янською мовою. Після навчання я пішов до армії. Та тут вже почувався покликаним до монашого стану і намагався цими відчуттями жити. Маючи часослов, часто його перечитував, хоча й ще не вмів правильно ним користуватися. Колеги-солдати зауважували це і звали мене «святим». Тоді я не дуже то й розумів, що воно означає. Після трьох місяців служби мене перевели на віддалену точку на полігоні. З'явилося більше вільного часу, а навіть мав можливість відвідувати богослужіння в церкві в сусідньому селі, віддаленому яких три кілометри.

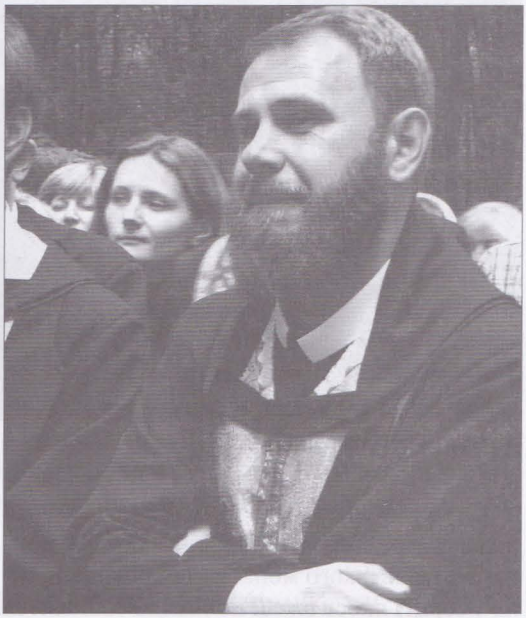

■ Хресна дорога на Побійній горі.

Коли люди вперше побачили, що до їхньої церкви йде солдат, обступили мене і не давали увійти до храму. Почали запитувати, хто я такий, чого хочу в церкві, що несу за пазухою, чи не маю якоїсь бомби чи гранати? Спочатку я справді не зрозумів, про що йдеться. Та коли вийняв із внутрішньої кишені шинелі свій часослов, їхнє ставлення до мене відразу змінилося. Пізніше, кожного разу, коли приходив до церкви, селяни запрошували мене до своїх домівок на обід, завжди чимсь обдаровували: хто продуктами, а хто дав кілька карбованців. Говорили: «Дивіться, солдат аж звідки приходить до церкви, а наші діти мають її біля хати, а відвідувати не хочуть».

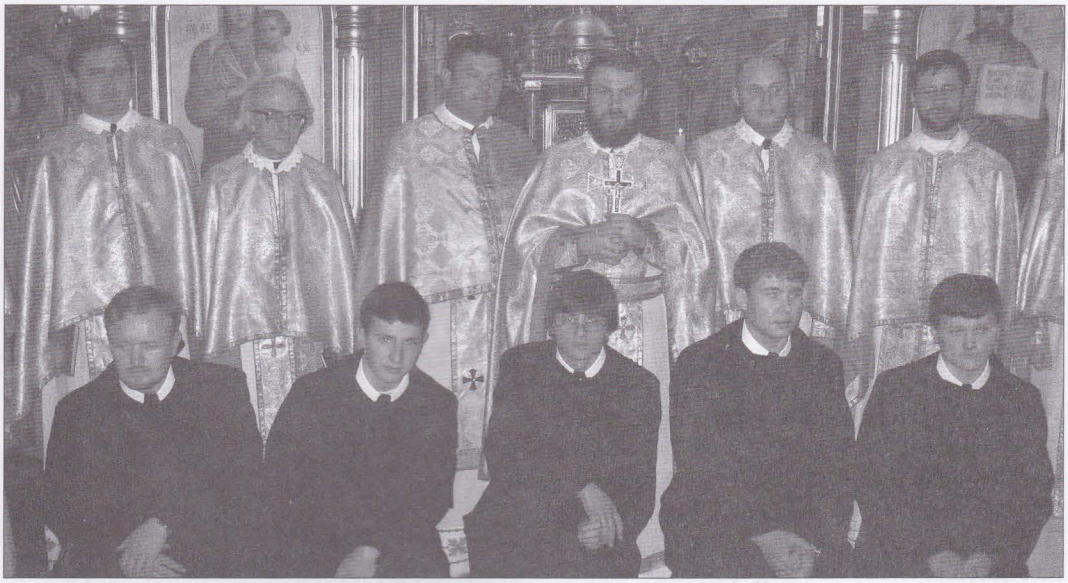

З новиками після облечин.

Служба в армії закінчилася, я повернувся додому. По телебаченні дивився богослужіння із Крехівського монастиря. Щось защеміло у серці і якось вже й не уявляв собі життя у світі. Тому, не довго думаючи, поїхав до Крехова перше «подивитися». А за тиждень зібрав свої речі і подався до монастиря.

– Часто люди думають, що для вступу до монастиря з людиною повинно статися якесь нещастя, вона повинна зазнати глибокої рани?

– Всі мої домашні, особливо бабуся і мати, завжди відвідували церкву. Тому їхній приклад, молитва, бажання служити Євангелію Божому були головною спонукою мого рішення віддати життя на службу Богу. Жодного якогось нещастя чи життєвої рани. Пам'ятаю, одного разу я прийшов на Службу Божу до храму. Священик, вдягнений у всі ризи, перед початком богослужіння кадив у променях вранішнього сонця. Ця картина, запах ладану, настільки мене вразили, що у сумлінні постало питання: «А чи не хотів би й ти бути на цьому місці?». Відразу й пролунала в душі відповідь: «Так, хочу!» А побачивши телепередачі про монахів, їхні богослужіння, вирішив: не знаю, чи зможу я бути священиком, але таки мушу стати монахом.

– Тепер Ви стали Протоігуменом Провінції отців Василіян в Україні. Як виглядає монаше покликання і життя вже з цієї перспективи?

– Треба зазначити, що у своєму виборі, житті й покликанні жодним чином не розчарувався. Навпаки! Багато людей думають, що життя побожної людини, особливо ченців і черниць, не повинне мати ніяких проблем. Мовляв, якщо вже довірилися Богові, то Він за них всіляко має дбати і охороняти. Насправді, Його турбота полягає в дечому іншому. Протягом тих майже двадцяти років у монастирі було багато дуже трудних періодів, духовних криз. Після новіціяту прийшла думка, що, може, вже й не хочу бути священиком, залишуся просто братом. А може треба покинути монастир?.. Але в

таких моментах завжди знаходилися отці і браття, які своїм життям і прикладом, часто влучними і щирими порадами, підтримували і заохочували до витривання в покликанні. Нині я переповнений вдячністю своїй братії, особливо блаженної пам'яті отцям Йосафату Воротняку, Андрію Шагалі, брату Тимотею Павлюху і багатьом іншим. Так, в монастирі живуть також люди, які мають свої потреби, немочі. Не раз не порозумілися, було й посварилися. Але викликом було подолати ці проблеми. В монастирі не живуть святі, в монастирі люди освячуються. І дають приклад іншим, як можна жити у згоді між собою. Навіть маючи різні думки і погляди. Тому я не жалію про всі ті життєві труднощі, які пережив у монастирі, а навпаки, дякую Богові, що вони були, бо мене загартовували, давали можливість пізнати правдиву Божу волю.

Переживши «на власній шкірі» всі оці життєві труднощі, як Протоігумен, насамперед хочу підтримувати і підбадьорювати кожного, хто став на шлях монашого життя, особливо тих, які переживають труднощі.

– Як молоді люди мали б відповідати на Боже покликання сьогодні?

– Навколо нас є багато добрих прикладів життя і посвяти. Треба просто навчитися їх зауважувати. Не боятися вступити у невідомість. Ми в житті однаково не знаємо свого майбутнього. Але часто хочемо на нього впливати і розрахувати. Насправді, треба довіритися Христу і рушити в оце незнане і таємне. А незнане і таємне у свій час буде нам відкривати чудові й неозорі горизонти, Божу волю і Його безмежну любов та милосердя. Будуть виникати труднощі, проблеми, негаразди, конфлікти, не раз і розчарування. Але кожний раз приходитиме й Божа ласка для їх подолання. І так, долаючи життєвий шлях, виконуючи Божу волю, ми осягатимемо святість.

Церква потребує ченців і черниць. Чим більше чернечих покликань, тим Церква здоровіша, більше розвивається, більш діяльно виконує заповіти Христові – навчати Слова Божого і вчиняти людей правдивими Божими дітьми та учнями Христовими.

– Яке місце Василіянського чину в Україні сьогодні?

– Василіянський Чин завжди був у фарватері духовного життя в Україні. Є такі, які критикують Василіян за, як кажуть, закостенілість, застарілість, та ще й за багато чого іншого. Насправді, отці Василіяни залишаються вірними своєму покликанню, і як в минулому, так і сьогодні саме закостенілість розбивають і руйнують. Вони несуть світло Христового Євангелія до тих, хто його найбільше потребує, йдуть туди, куди інші часто ще бояться йти, відкривають нові форми праці, апостолування тощо.

Сьогодні багато василіян здобувають освіту в державних вищих навчальних закладах, щоб могти працювати у школах, університетах і там своїм прикладом і словом свідчити Христове Євангеліє. Зрештою, держава повинна частіше співпрацювати із Церквою та монашими інституціями, щоб у суспільстві утверджувалися здорові погляди на духовність та мораль.

Вважаю, величезну роль сьогодні відіграє місійна діяльність отців Василіян. Здавалось би, в час Інтернету, телебачення і мобільного зв'язку місії та реколекції не будуть користуватися такою популярністю. Однак ми бачимо зовсім протилежну тенденцію: люди, особливо молодь, спраглі саме живого слова, спілкування, діалогу, живого прикладу. Тому ми навіть не встигаємо відповідати на всі запити, які сьогодні перед нами ставить суспільство. Саме на розвиток місійної праці звертатимемо особливу увагу.

Ще багато треба зробити. Наприклад, наше видавництво видає сьогодні чудову лі-

тературу. Читаючи ці книжки, люди можуть збагатити свою віру, утвердитися в життєвому стані і покликанні. Перед нами стоїть завдання – запропонувати Вам ці прекрасні книги і спонукати до релігійної самоосвіти!

Маємо пам'ятати, що отці Василіяни від самих початків існування Чину на перше місце поставили турботу про людей, народ. Йдеться тут про духовний провід і підтримку, навчання, катехизацію. Але також і про підтримку національної свідомості, любові до рідного краю, народу і мови. Сьогодні ми продовжуємо цю канву василіянської діяльності – всі ми повинні бути свідомі, що Господь дарував нам мову і землю, щоб ми їх не розтратили, не втратили, а зберегли і вдосконалили. Якщо добре заглибитися в це питання, стає зрозуміло, що без здорової і глибоко вкоріненої народної традиції не буде ані здорового суспільства, ані здорової моралі, ані, якщо хочете, здорової Церкви. Тому ми трудимося над тим, щоб віра стала не тільки предметом проповідування наших священиків, місіонерів, але й глибокою народною, а навіть домашньою традицією. Саме тому працюємо з окремими групами людей, лікарями, вчителями, правниками, інтелігенцією, які мають вплив на формування так званої народної ментальності, щоб їм донести світло Євангелія та здорову науку святої Католицької Церкви.

– Ви переїжджаєте для виконання служіння Протоігумена із Крехова, де були магістром новіціяту? З якими почуттями?

– Звичайно, ця зміна зачепила якусь глибоку струну в моєму серці, бо була цілковитою несподіванкою як для мене, так і для кандидатів і новиків. Вони молилися, щоб я знову повернувся до Крехова й далі провадив їх на шляху пізнання монашого життя. Та й сам я дуже на це сподівався. Але Господь розпорядився по-іншому. Коли, після оголошення про мій вибір, я приїхав до Крехова вже як Протоігумен, вся братія зустріла мене в монастирі. В їхніх очах я бачив смуток, але разом з тим і радість. Вони побажали, щоб я завжди пам'ятав про них і гідно виконував своє нове служіння для добра Чину, Церкви і Божого народу.

Тепер я хочу наголосити, що розпочинаючи своє нове служіння, насамперед не забуваю новиків і кандидатів, бо переймаю ще більшу турботу за них. Адже обов'язок Протоігумена дбати про покликання до чернечого стану та духовний зріст кожного, хто переступив монастирський поріг, особливо за тих, які знаходяться щойно на початку чернечого шляху. Сьогодні я дякую новикам і кандидатам, всій спільноті Крехівського монастиря та всім людям, парафіянам, які відвідують цей монастир, за прожиті чудові роки, за спільну молитву, підтримку, розуміння і допомогу. Залишаюся із найкращими враженнями і почуттями.

– Ваші побажання для читачів «Місіонаря»?

– В душі я зробив постанову: вчинити все, що в моїх силах, щоб часопис «Місіонар» ще більше розвивався, був відомішим, більше поширювався між людьми, які з нього дізнаватимуться багато корисного для свого духовного зросту. На відміну від книги, яку ми прочитаємо раз, чи навіть кілька разів і кладемо на полицю, часопис постійно супроводжує людину у щоденності, завжди відриває їй щось нове. Бажаю, щоб число читачів постійно зростало, а оця динамічність постійного духовного супроводу спонукала Вас, дорогі браття і сестри, читачі нашого часопису, до постійної праці, боротьби, заохочувала до витривання в доброму, завжди підносила і збагачувала, допомагала жити у вірі та єдності з Богом у сьогоднішніх бурхливих і неспокійних часах. ■

Розмовляв о. Корнилій Яремак, ЧСВВ

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАРКА

Франциск Перес Ерреро
Переклад з іспанської: о. Йосафат Коваль, ЧСВВ

Продовження, початок в ч. 1-2 за 2012 р.

ІДЕНТИЧНІСТЬ УЧНЯ: ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПОСЛІДОВНИК ІСУСА

Якщо Ісус є головним героєм всього Євангелія, то поруч з Ним завжди з'являються Його учні. Вже від самого початку місійної діяльності аж до арешту Він ніколи не залишається наодинці. На відміну від натовпу чи релігійної влади Ізраїля, Ісусові учні завжди перебувають поруч з Ним, творячи групу, спільноту, до якої Вчитель ставиться з особливою увагою. Відношення учнів до Ісуса також вимагає певної поведінки. Більше, ніж «група Дванадцятьох» (див. Мр.4,10), група учнів перетворюється для євангелиста в постійну спільноту, яка постає центром уваги. Тема учнівства стає другою важливою темою Євангелія. Крім ідентичності Ісуса, євангелиста цікавить також ідентичність учня.

Не легко впорядкувати і скоротити синтез багатьох рис, одні з яких позитивні, інші негативні, за допомогою яких євангелист характеризує особу учня. Не претендуючи на вичерпність, ми обмежимося до підкреслення чотирьох специфічних ознак, що, говорячи про учнів, залишаються наголошеними особливим способом. Це відношення, стосунки, які учні мають, або повинні мати з Ісусом; з

натовпом; з іншими учнями; та між собою.

а) Покликання наслідувати та пізнати Ісуса

В той час, коли натовп наближається до Ісуса з власної волі, щоб послухати Його слова, щоб роздумувати над Його діянням чи представити Йому свої потреби, учні є особами, безпосередньо покликаними самим Ісусом (Мр.1,16-20; 2,13-14; 10,17-22). Мається на увазі категоричне покликання, без будь-яких застережень чи умов. Покликані можуть прийняти або відкинути покликання, але ініціатива завжди походить від Ісуса і саме Він вибирає тих, кого кличе. Така поведінка дуже відрізняється від способу діяльності юдейських равинів чи грецьких філософів, яких вибирали і наслідували їхні учні, замість того, щоб вони самі вибирали і кликали учнів. Суверенна ініціатива Ісуса наштовхує на думки про спосіб, яким сам Бог кликав своїх пророків для виконання спеціальної місії для Його народу (див. Вих.3,7-10; Ам.7,15, Єр.1,5.10; 1 Цар.19,19-21).

Категоричне покликання Ісуса спричинює, що покликані полишають старі заняття та призводить до розірвання родинних зв'язків, щоб могти перебувати разом з Ним, супроводжувати Його в усіх Його подорожах. Це покликання наслідувати Ісуса, завжди бути готовим послужити Йому, цілковито посвячуючи Йому свою особу і час (див. Мр.1,16-20; 2,13-14; 10,17-22). Сила наказу «іди за мною» не дозволяє применшувати його значення до простого внутрішнього приставання. З іншої сторони, для євангелиста є дивною ідея подвійного учнівства, одне подорожувати, інше – сидіти і слухати. Учень для євангелиста – той, що наслідує Ісуса і перебуває з Ним, не для простого вивчення якоїсь визначеної доктрини, що було звичним для учнів равинів чи грецьких філософів, ані не з наміром створити «окрему, відділену спільноту», як це було зі спільнотою Кумрану, але першочерговим і фундаментальним наміром є поєднання з особою Вчителя і встановлення з Ним сопричастя цілого життя.

Таке єднання у житті творить простір, в якому стає можливим розуміння особи Ісуса, а це інша незаперечна вимога учнівства. На відміну від натовпу, учні повинні прийти до пізнання правдивої ідентичності Ісуса та Його місії в усій її повноті. Відтепер деколи почують від свого Вчителя особисте тлумачення наук або притч (Мр.4,10-25; 7,17-23; 9,28-29; 10,10-12), іншим разом стануть об'єктом особливо суворої критики через свою сліпоту чи брак розуміння (у човні: Мр.4,40-41; 6,51-52; 8,14-21; під час пророкувань щодо Його призначення: Мр.8, 33; 9,33; 10,38). Як вказівки, так і критика підкреслюють потребу, щоб учні змогли осягнути розуміння того, що від них вимагається. Тут йдеться про повне розуміння всього того, що вони осягнуть вже після Пасхи. Їхня поведінка під час покинення та втечі у вирішальних моментах страждання (Мр.14,50-52) є дуже красномовною. Але понад втечу та відступництво є обіцянка Ісуса знову зустрітися з ними в Галилеї (Мр.14,28), обіцянка, яку повторив ангел при гробі на світанку воскресіння (Мр.16,7). Як і решта Ісусових обіцянок та пророцтв, ця також ефективно здійсниться, хоча євангелист не описуватиме цю зустріч. Він вже достатньо зайнятий, щоб показати, що слово Ісуса є стале і непохитне та гідне довір'я. Тепер він може мовчати. Читач вже навчений читати між рядками. Ця нова зустріч принаймні стала б для учнів примиренням та остаточним поєд-

нанням з Учителем, як повне розуміння Його особи та місії.

б) Покликані стати рибалками людей

Метою зв'язку учнів з Ісусом є зобов'язати їх увійти у відношення з натовпом: бути «рибалками людей» (Мр.1,17). Оскільки це завдання згадується в першому оповіданні про покликання, що є зразком всього християнського покликання, не треба його розуміти як виключне завдання Петра та Андрія, або як специфічне завдання групи Дванадцятьох. Петро та Андрій в цей момент є представниками всіх учнів, кожного вірного. Не має значення, що в інших оповіданнях про покликання не говориться про нього явним способом. Перший поклик Ісуса наслідувати Його особу є нерозривно пов'язаний із завданням, що стоїть перед іншими: бути рибалками людей. Але в чому конкретно полягає це завдання?

Образ риболовлі використовується багато разів у Старому Завіті та в Кумранських документах, але його використання не дає чітких паралелей для пояснення євангельського тексту. Він переважно натякає на суд та покарання Боже: «... я нашлю багато рибалок, – слово Господнє, – що їх ловитимуть» (Єр.16,16). Йдеться про ворогів Ізраїля, які шпигували за народом і намагалися його знищити. Цілком інше пояснення випливає з євангельського контексту, в якому говориться про покликаних Ісусом учнів: якщо раніше ловили рибу, в майбутньому будуть рибалками людей, тобто «зберуть» та «згуртують» те, що було розсіяне, розсипане. Наслідуючи особу, в Якій Боже царство починає ставати реальністю, вони співпрацюють у завданні, щоб здобувати вірних для цього Царства Божого. Як? Переживши навернення та живучи вірою (Мр.1,15); допомагаючи бідним у їхніх потребах (Мр.6,34-44; 8,1-18); приймаючи незначних і відкинених (Мр.9,36-37); приймаючи та підтримуючи кожного, хто чинить благородні справи (Мр.9,38-41); уникаючи всього, що може згіршити та піддати небезпеці віру інших (Мр.9,42).

в) Покликані до життя, основою якого є служіння

Як послідовники Ісуса, учні творять спільноту, в якій одна постава є вкрай необхідною: служіння (Мр.9,33-37; 10,35-45). Це постава, якої конкретно вимагається від Дванадцятьох, але вона поширюється на всю групу учнів (див. Мт.18,1). Кожен повинен стати слугою іншого. В цьому полягає велич, якої потрібно прагнути.

Спільнота учнів, характеристикою якої є служіння, має бути вільною від усякого прагнення влади та панування, але це не означає, що у ній відсутня влада. Воно означає, що її влада базуватиметься на служінні, а не на можливості наказувати.

Досконалим зразком поведінки, якої вимагається від кожного учня у його відношенні до іншого, є сам Ісус Христос, життя якого проявляється у постійному служінні, яке завершується жертвою власного життя для добра всього людства.

г) Покликані до життя, повного зречення та безумовної вірності

Від Ісусового учня вимагається, окрім певного рішучого відношення з Учителем, з натовпом та з іншими учнями: зречення себе самого та вірності Ісусові. Саме це об'являє з усією чіткістю оповідання Мр.8,34: «Коли хтось хоче йти за мною, хай зречеться себе самого, візьме на себе хрест свій і йде слідом за мною». Дві вимоги необхідні, аби готовність наслідувати перетворилася в актуальну та постійну реальність: щоб хтось зміг зректися себе самого і нести свій власний хрест. ■

(далі буде)

ЛІТУРГІЄЮ КРОК ЗА КРОКОМ

о.д. Андрей Павлишин, ЧСВВ

Продовження, початок в ч. 1-2 за 2012 р.

Мирною єктенією ми охопили прохання, що виникають у нас в духовному і повсякденному житті, поєднавшись разом із священиками і всім народом, як єдине серце, єдина душа, поєднані в любові і благодаті через Ісуса Христа. Сам Христос нас навчає: «Бо де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них» (Мт.18,20), а в іншому місці: «… істинно кажу вам, коли двоє з вас згодиться на землі просити що б там не було, воно буде їм дано моїм Отцем Небесним!» (Мт.18,19). Ми просимо Бога через один спільний виголос «Господи, помилуй», а все, що просимо, дається нам на славу Божу.

Після завершення великої єктенії приходить час на антифони, в яких ми звеличуємо й ісповідуємо ім'я Боже. Антифони – це вірші, що є частково із Старого і Нового Завіту, вибрані для перемінного співу на крилосах. Сама назва «антифон» походить від грецького слова αντιφωνοζ, що означає – перемінний спів. Вони були внесені в літургію першим Антіохійським єпископом святим Ігнатієм Богоносцем (†107). За древніми переказами, цей святий був серед дітей, яких Ісус благословляв: «Пустіть дітей, нехай ідуть до Мене; не бороніть їм: таких бо Царство Боже» (Лк.18,16). У старозавітному храмі співали левіти, які були поділені на два хори. Святий Ігнатій вперше ввів антифонні співи у християнство під дією Божого об'явлення, в якому йому з'явились ангели, які співали попеременно, прославляючи і звеличуючи Бога. За добрим прикладом святого Ігнатія пішов і святий Василій Великий, що впровадив такий спів у Кесарії Кападокійській, як і святий Іван Золотоустий поспішив це зробити в Царгороді. Святий Амбросій Медіоланський, подивившись на своїх братів на Сході, впровадив антифонний спів у Західній Церкві. З того часу почало використовуватись в літургії антифонне співання.

Антифони є різні. Вони поділяються на три види: повсякденні, святкові і недільні. Антифони, які ми співаємо сьогодні, ввійшли у вжиток щойно в X ст. Співали їх по дорозі до храму, а літургія починалася теперішнім Малим Входом. Колись співали цілі псалми, а тепер лиш вибрані рядочки. Вони складені так, що новозавітні рядки закінчуються послідовно піснями «Мо-

литвами Богородиці, Спасе, спаси нас», «Молитвами святих Твоїх...», «Спаси нас, Сину Божий...», в яких призиваємо Божу Матір, щоб була нашою заступницею, просимо також заступництва святих перед Христом і про ласку самого Спасителя.

Насправді, антифони – це поєднання двох Завітів. Вірші із Старого перемежовуються з віршами з Нового Заповіту. А все задля того, щоб поєднати через віки приготування приходу Божого Сина, що гуртує усіх в одну Церкву. Спочатку співається рядок із Старого Завіту, а тоді – з Нового, немов вказуючи, що те, що пророки голосили в Старому Завіті, вже звершилося в Новому.

Антифонів є три, в честь Пресвятої Тройці, як цього навчає Симеон Солунський: «співаки співають антифони, являючи лик пророків, і розділяють їх на три частини, в честь Пресвятої Тройці». Перший антифон – прослава Бога, заклик, щоб усі народи славили Його. Другий антифон – віддати Богові належні честь і поклін. Третій антифон – акт поклоніння Богові, бо Він входить (Євангеліє є символом Христа Бога). Загальний мотив антифонів – прослава Бога і віддання Йому честі. Символізують вони приготування Ісуса до жертви.

Перший Антифон

Повсякденний: «Добре воно прославляти Господа, і співати імені Твоєму, Всевишній. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас. Звіщати вранці милість Твою, і ночами Твою вірність. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас. Бо правий Господь Бог наш, і немає неправди в Нім» – цей антифон взятий із псалма 91(92).

Воскресний або недільний: «Воскликніте Господеві, вся земле! Співайте ж імені Його, віддайте славу хвалі Його. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас. Скажіте Богові: – Як страшні діла Твої! Задля великої сили Твоєї лестимуть Тобі вороги Твої. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас. Вся земля нехай поклониться Тобі, і співає Тобі, нехай же співає імені Твоєму, Всевишній. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас» – своє народження цей антифон завдячує псалму 65.

В окремі свята антифони складаються з інших псалмів і до кожного стиха приєднуються приспіви, що відповідають цим святам.

Під час першого антифону диякон стоїть перед іконою Ісуса Христа, тримаючи орар, що безмовно звертає увагу присутніх у храмі до ікони, немов потверджуючи слова антифону.

По завершенні першого антифону розпочинається мала єктенія, яку виголошує диякон перед іконостасом. Мала єктенія має тільки три прохання з великої єктенії і виголос священика: «Ще і ще в мирі Господеві помолімся», «Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю», «Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо», що люди потверджують своїм погодженням: «Господи, помилуй», а також «Тобі, Господи». Коли люди співають антифон, то священик творить тихо молитву, яку уклав святий Василій Великий: «Господи, Боже наш, спаси людей Твоїх і благослови спадкоємство твоє, повноту Церкви твоєї охорони, освяти тих, що люблять красу дому Твого. Ти їх прослав божественною силою твоєю і не залишай нас, що надіємось на Тебе...» – цією короткою молитвою священик звертається до Бога із проханням про заступництво над Церквою, яка є творінням Божим. І як завершення цього прохання, ієрей говорить виголос: «Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння,

Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні». Цей виголос творить підсумок тихої молитви, з яким люди погоджуються виголосом «Амінь».

Малі єктенії між антифонами мають мету поновлювати увагу людей, які моляться і можуть втомитися одноманітністю антифонного співу. На це вказували і святі Отці, зокрема святий Іван Золотоустий: «єктенії між антифонами потрібні для пробудження душі, ніби засинаючої при тривалому повчанні».

Коли закінчився антифон і виголошення дияконом першої малої єктенії, священик, як і першого разу, чинить виголос після тихої молитви. В тихій молитві він немов пригадує Божі слова (Мт.18,19-20), згідно з якими Бог вислуховуватиме народ і дбатиме про нього у майбутньому.

Приходить час другого антифону.

Повсякденний: «Господь царює, у велич він зодягнувся; одягнувся Господь у силу й опоясався. Молитвами святих Твоїх, Спасе, спаси нас. Бо Він утвердив Вселенну – і вона не захитається. Молитвами святих Твоїх… Твої свідоцтва вельми вірні; домові Твоєму, Господи, належить святість на довгі літа. Молитвами святих Твоїх…»

Воскресний або **недільний:** «Боже, змилуйся над нами і благослови нас; світлом лиця Твого осяй нас і помилуй нас. Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя. Щоб ми пізнали на землі путь Твою і між усіма народами – спасіння Твоє. Спаси нас, Сину Божий… Нехай прославляють Тебе народи, Боже, нехай прославляють тебе всі люди. Спаси нас, Сину Божий…»

Після завершення другого антифону співаємо пісню «Єдинородний Сину». Ця пісня була впроваджена імператором Юстином, який побудував катедральний собор Софії – Божої Премудрості в Константинополі. А сталося це після відкинення єресі Несторія, який називав Богородицю Христородицею, з чого випливало, немов би Богородиця народила не Богочоловіка, а просто людину. Саме тому в недільному антифоні і співаємо: «Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя». Пісня «Єдинородний Сину» підбиває підсумок життя Ісуса Христа, який прийняв на себе людську природу від свя-

тої Богородиці – Діви Марії, став людиною, не перестаючи бути при цьому Богом, що благоволив перетерпіти страждання і хресну смерть і цим знищив смерть нашу, як і те, що Він перебуває нероздільно з Отцем і Святим Духом у Пресвятій Трійці.

Коли люди закінчили співати «Єдинородний Сину», диякон виголошує малу єктенію, а священик після тихої молитви робить виголос: «Бо Ти благий і чоловіколюбець Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки вічні». А церква потверджує – «Амінь». В тихій молитві, священик дякує за молитви, за обіцянку, дану Богом, вислуховувати нас у молитвах, і за те, що Бог провадить нас до істини. Потім диякон входить у святилище на малий вхід.

Люди ж починають третій антифон:

«Прийдіте, возрадуємося Господеві, воскликнім Богу, Спасителеві нашому.

Якщо неділя: Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: Алилуя.

Повсякденний: Спаси нас, Сину Божий, у святих дивний Ти, співаємо Тобі: Алилуя. Ідім перед лицем його з ісповіданням, і псалмами воскликнім Йому. Спаси нас, Сину Божий... Бо Бог великий Господь, і Цар великий по всій землі. Спаси нас, Сину Божий...»

На початку цього антифону ієрей разом із дияконом творить три малі поклони, дає святу Євангелію дияконові, а він на Євангеліє ставить орар, і обходять престол, починаючи справа. Перед ними йдуть свічконосці.

Обійшовши престол, виходять дияконськими дверима і стають перед святими воротами іконостасу. Цей обряд називається Малий вхід і походить із сивої давнини християнства. Коли приходив час на читання Євангелії, то диякон ішов до місця зберігання книги і виносив її до храму. Так і виник Малий вхід. У духовному розумінні ця хода має свою символіку: проповідування Ісуса Христа після Хрещення, про що Спаситель сам говорить: «Ходімо деінде, у сусідні села, щоб і там проповідувати, бо Я на те й прийшов» (Мр. 1, 38). Починається похід із святилища, бо Ісус теж прийшов від Отця Небесного. Свічконосці, що випереджають святе Євангеліє, символізують Івана Хрестителя, про якого Писання говорить: «...приготую світильник для помазаника мого...» (Пс.131,17). Саме ж Євангеліє – це уособлення Ісуса Христа у Слові Божому, що показує дорогу спасіння згідно з волею Отця Небесного. Коли процесія зупинилась коло святих воріт, диякон тихо мовить до священика: «Господеві помолімся», а ієрей проказує молитву, що вказує на велику гідність Божу, якому служать ангели і архангели, що тепер тут присутні співслужать для славослов'я і прослави Бога. Коли пресвітер скінчив молитву, диякон звертається вдруге до нього «Благослови, владико, святий вхід», а священик благословляє словами: «Благословенний вхід святих Твоїх завжди, нині, і повсякчас, і на віки вічні». Після цього диякон підносить Євангеліє для цілування ієрею і, ставши перед святими воротами, голосно мовить: «Премудрість, прості». Цими словами і діями диякон вказує на те, що Євангеліє – це істинна і правдива премудрість, що принесена з неба Сином Божим, що Його і знаменує. Входження з Євангелією через святі ворота символізує Богоявління, Хрещення Ісуса Христа в ріці Йордані. Люди в цей час співають стихи із псалма 94,6 – «Прийдіте, поклонімся і припадім до Христа. Спаси нас, Сину Божий...» і далі приспів, як під час третього антифону. Це свідчить про те, що вони розуміють, що відбувається, тому належно прославляють Христа, вказуючи на своє спасіння у Христі Ісусі. Диякон тим часом ставить Євангеліє на святий престол.

(далі буде)

ХРИСТИЯНСЬКА МОЛИТВА І ЇЇ СПОТВОРЕННЯ

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

«Господи, помилуй і зціли нас»

Цього разу хочу звернутися до ще однієї проблеми на релігійній площині. Це дуже шкідливі так звані «народні замовляння», дивнуваті «молитви», окультна література тощо. Збираються-бо нас вчити «на старість розуму» – Ванга, Гарафина Маковій, Блаватська, Асауляк, тетяни, оляни, валентини, дідусі віктори, ілхами, всякі характерники та інші їм подібні «пророки-ясновидці», всупереч глибокій однозгідності основних істин Святого Писання та вікопомної традиції Христової Церкви.

Цього літа мені до рук несподівано потрапила книжечка невеликого формату під безневинною назвою «Молитвослов» з різними-прерізними нібито молитвами на різноманітні випадки життя. Як мені сказали, роздавав це «добро» безкоштовно один чоловік у Карпатському краю. Потрапила ця книжка теж і до моєї мами, та вона закинула її на горище, де зберігається сіно і таке всяке.

Ознайомившись більш-менш зі змістом цього «Молитвослова», я, чесно кажучи, жахнувся... Чому? Зараз вам поясню. Був це російськомовний «шедевр», на жовтенькій обкладинці якого зображена Богоматір з Ісусом, а внизу поміщений напис по-церковнослов'янськи: «Я з вами, і ніхто проти вас». Ззаду, на обкладинці, розміщена реклама: «Каталог здоровья 777» – різні підозрілі баночки з ліками, начебто рослинного походження, мабуть, «намолені». Що найголовніше, випурхнув він у світ не з-під церковного крила, бо й нема на нього бодай якогось дозволу від офіційної церковної влади. Зазначено, що це «Молитвослов № 1», а видавці – «Издательский дом «Богдан», СПД ФО «Присяжнюк Иван Ильич» і так далі. Вийшов у 2006 році аж п'ятнадцятитисячним тиражем. Якщо б це видання потрапило до Ваших рук, знайте, що це саме ота «бомба».

Отож, пробіжимось по «Молитвослову». Найперше, що впадає у вічі, це «намальована» там якась дивна мішанина християнського з язичницьким (поганським), низка християнських молитов із... магічними замовляннями, заклинаннями, що в тому штучному симбіозі творить профанацію християнської молитви як такої, зневагу автентичного християнства і його духовності. Вимішано праведне з грішним, болото з джерельною водою. На жаль, подібне я стрічав частенько. Що це, плід незнання суті християнства, чи реалізація глибинних злобних намірів?

На самому початку цієї книжечки молитва називається «Звернення до Бога», хоча у ній частіше треба вказувати своє ім'я, а не Боже. Практично всі молитви й не-молитви (коротенькі і довгі) закінчуються знаною християнською лексемою «Амінь». Стрічаємо також там акафісти, наприклад, покаянний акафіст жінок, що погубили дітей у своєму лоні...

Крім звернення до Господа Бога, святих Божих угодників, наприклад, до Миколая Чудотворця, Серафима Саровського, святого Власія, Ангела-Хоронителя і т.п. є ще звернення («молитви») до свого особистого життєвого хреста, який несеш (?!!), молитви до... Чесного Христа Господнього, так само й до особистої віри як явища (іменується вона в контексті православною! – Авт.), є звернення й до зірок; всього, що на землі, та й самої землі-матері; талану, неба, хмар (проситься

також і в них помочі), сонечка, місяця, хвороби, щоби пішов дощик... Наявні «молитовні звернення», а точніше, замовляння, і до болю, щоб покинув тварину; рекомендують начитати «молитву» на водичку, щоб потім умити та напоїти нею худобину; а ще «молитва на лікування зубів». Рекомендується спершу тричі прочитати молитву «Отче наш», а потім заклинання (мовою оригіналу): «Зубки мои острые, зубки мои крепкие, вы всегда спокойные, вы всегда мне верные...» тричі, торкаючись зубів. Відтак – «В Ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь».

Знаходимо заодно й «молитви» до очей (зелених, сірих, голубих, чорних... з триразовим «Амінь»), до живота («від грижі», «9 раз на водичку...»), волосу котячого, кінського, пташиного, людського, російського, українського, грецького... І смішно, і грішно водночас! Є ще звернення до кістки, крові, зурочення як такого, дурного, поганого, секундного, хвилинного, ранкового тощо. Теж написана на «користь іншим» і ця, як зазначено, «молитва» на... оздоровлення духа, душі і тіла (знову по-російськи, мовою оригіналу): «Я росою умываюся, Солнцем греясь, исцеляюся. Всему Миру я улыбаюся и в грехах своих вечно каюся. Никогда ни с кем не расстануся и с Любовью я не играюся. А в грехах своих вечно каюся. В Царстве с Богом жить собираюся, и в грехах своих, каясь, каюся. С Богом, с Господом не расстануся! Славлю Господа, прославляю! Всех со здравием поздравляю! Аминь». Ніяка це, безперечно, не молитва, бо в ній немає безпосереднього щиросердечного звертання до Господа Бога чи святих, немає прохання потрібної допомоги для зцілення душі і тіла. Це швидше нагадує якесь повідомлення з елементами побажально-привітального характеру. Хіба це можна назвати БОГОВГОДНОЮ МОЛИТВОЮ? Адже замовляння («заговори») – це заклинальна словесна формула, якій приписується магічна сила... Як добре слухатись у цьому плані Христової Церкви, порад про молитву святих подвижників, біблійних вказівок, а не якихось пройдисвітів, далеких від розуміння суті християнських молитовних практик.

Максим Степаненко у своїй статті «Ніяке замовляння до добра не доведе!» пригадує, що, Церква ставиться до замовлянь украй негативно, вважаючи їх однією з форм магії, котра завжди душогубна, навіть якщо вона й так звана «біла»... А небезпечність магії в тому, що людина замість Всевишнього просить про поміч бісів.

Такі «ефективні замовляння» (від бородавок, веснянок, на вагітність, хороший ріст волосся, гроші, щоб не вкрали машини і багато-багато чого іншого) на жаль, зустрічаємо в житті чи не на кожному кроці: у багатьох газетах, журналах, брошурах. Процвітає так звана «народна медицина», старовинне знахарство. Люди відвідують різних бабок, шаманів, які щось дивовижне шепчуть... Один священик розповідав, що літня жінка займалася схожим цілительством. Лікувала, як казала, навіть духовних осіб... І от він поцікавився, які молитви вона використовує у своїй лікувальній практиці? Та, звісно, не відразу погодилась відповісти на прохання священика. Проте, згодом показала на папері. Крім звернень до Господа Бога там ще були звернення до сонечка, вітру, землі... І вона вважає, що лікує старовинними «молитвами», а насправді втрачає свою християнську віру і стає напівязичницею. Тому, коли хтось займається подібним «цілительством-знахарством», варто знати, що він говорить при цьому, до кого звертається, одним словом, кому вірно служить – Богові, чи чортові...

Про це можна писати й писати, як і про численні інші духовні проблеми. Проте повернемось ще до авторів, упорядників нецерковного «Молитвослова» без благословення Церкви-Матері. Бачимо, отже, на якій афері вони заробляють гроші, яка це жахли-

ва пастка для душі. Але запитаємо себе, хто купує такі видання, як можуть таке читати? Адже, християнська молитва і язичницьке замовляння несумісні, подібно як не можна водночас служити двом панам, хилитися до світла та до темряви одночасно!

Бачимо тепер зблизька всю абсурдність отих магічних практик. Таке і подібне – це важкий гріх проти Першої Заповіді Божої. На основі цих прикладів (а їх немало у тому псевдохристиянському «Молитвослові»), яка виходить плутанина? Ідолопоклонницька язичницька практика переплетена зі зверненнями до небесного Бога. А це, підкреслюю, з погляду християнської віри, профанація автентичної молитви, святотатство. Так чинити не можна. Тому, що подібна «біла» магія все одно є зрадою віри в Господа, недовіра до Творця кожної речі, і провадить до спілки зі злими пекельними духами. Від кого тоді прийде гарантована поміч у вилікуванні зубів – чи від Бога? Звичайно, що ні. Тому що Вседержитель у святому Писанні наказує подібним не займатись, плекати чистоту віри: «Не будете ворожити і чаклувати...» (Лев.19,26). Така «поміч» нищить світло душі. Молитва – це найперше щиросердечна розмова з Богом у тайні свого серця. Це знають навіть діти. А тут... Бачите різницю?

Як відомо, молитва (єднання із Всевишнім) є не тільки мовленням, але й слуханням, немовби відпочинком у тихомирній і лагідній Божій присутності. «Кожне слово молитви – це двері чи віконце в небо» (митрополит Андрей Шептицький). Гарно теж мовить св. Іван Лествичник поряд з іншими отцями Церкви: «Віра дає крила молитві, і без неї ми не можемо підноситися до неба... Твоя молитва покаже тобі, в якому стані ти знаходишся».

У магічних же замовляннях розум не підноситься до Господа, не дякує по-справжньому, без страху, Богові, не прославляє Його гідно, що мало б бути на першому місці в житті правдивого християнина. У книзі ієромонаха Анатолія Берестова та Алевтини Печерської «Православні чаклуни – хто вони? Що необхідно знати про сучасних магів, екстрасенсів та інших служителів окультизму» сказано: «Язичницька практика звернення до «сил природи» завжди ставиться вище від Бога, а замовляння – вище та «ефективніше» від церковних молитов і таїнств. Молитва ж попросту пристосовується до магічних дій».

Навіть молитва сама в собі не може стати для віруючої людини ідолом. І її сила не вимірюється означеною кількістю – десять, сорок чи сто разів. Все залежить від Бога, благодаті Всемогутнього. Зціляють не окремі слова, своєрідні магічні формули, а Він Сам безпосередньо, або через своїх святих слуг. Автори-упорядники, натомість, пишуть, що, мовляв, жодні найсучасніші ліки не зцілюють так, як така молитва. Як говорилося, насамперед молитва має бути звернена до Бога! І якщо буде на це Його воля – допомога не забариться. Тільки Він знає час усього. Не раз ми відчуваємо спокусу осягнути «все й одразу», наче одним помахом чарівної палички.

Як я вже наводив вище, запропоновані «молитви» закінчуються словом «Амінь». В перекладі з єврейської воно означає «Нехай так буде». «Амінь» часто зустрічаємо наприкінці молитов Нового Завіту. З Катехизму Католицької Церкви (1061-1062) дізнаємося, що у згаданій мові це слово має також той самий корінь, що й слово «вірити». Цей корінь виражає міцність, певність, теж і вірність. Тому зрозуміло, чому слово «Амінь» може виразити одночасно і Господню вірність щодо нас, і наше довір'я до Нього. А в цьому «Молитвослові» це слово є зневагою самого Бога. Тому той каламбурний магічно-забобонний «Молитвослов №1» з декотрими елементами християнської традиції краще спалити, адже, слава Богу, не бракує в нас добрих церковних видань, зокрема молитовників!

Місіонарчик

ПОСТЯЧИ, МИ СТАЄМО БЛИЖЧИМИ ДО БОГА, БО МЕНШЕ ГРІШИМО

Слава Ісусу Христу!

Любі друзі! Живемо з вами у час Великого посту, тому хочу пригадати Вам, що це час покаяння, коли потрібно призадуматися над своїм життям, вчинками; час, коли ми готуємося до одного з найбільших християнських свят – Великодня. Отож, погляньте на своє життя і подумайте, чи не потрібно щось змінити, щоб більше зблизитися з Богом. Обов'язково приготуйтеся до великодньої Сповіді і добре посповідайтеся, щоб потім з великою радістю та чистою совістю зустріти Великодні свята...

ВАШ МІСІОНАРЧИК

Дзеркальця душі

Згладження гріхів краще за золото, прощення дорогоцінніше за скарб, бідність без гріхів краща за багатство і маєтки.

У березні святкуємо:

8 – Перше і друге віднайдення голови Йоана Хрестителя;

22 – Сорок мучеників севастійських.

Хочеш - вір, а ні - то перевір...

Альбатроси можуть літати, не торкаючись землі, кілька місяців.

Мексиканська рослина діон росте найповільніше у світі – всього 0,76 міліметра за рік.

Найкрасивіше північне сяйво можна спостерігати над Аляскою та північною Канадою.

ЧАС РІКОЮ ПЛИВЕ

Віталій ПАВЛУЧКОВИЧ

Часто можемо почути, особливо від старших людей, такий вислів: «час рікою пливе». Якщо ми були уважними, то напевно запримітили, що говорили вони це із сумом у серці та сльозами на очах. Спочатку в нас це викликало здивування, сміх, нерозуміння… Та не варто відразу так реагувати, а постаратись зрозуміти людину й підтримати її.

Можливо, комусь доводилось спостерігати за тим, як молодь переважно говорить: «А, поживу ще для себе, а потім і для Бога знайду час». І цей час для Бога вони відкладають все на потім, і на потім. І проходять місяці, а може й роки. Мислячи ось так неправильно, ми допускаємося безлічі помилок, можливо й таких, які вже неможливо буде виправити. Та проходить ще трохи часу, і ми поволі починаємо розуміти, якими неправими ми були. Нас починають мучити докори сумління. Ми стараємось знайти вихід із ситуацій, які самі створили у своїй гордині, самовпевненості, та, що найстрашніше, без Бога, бо старались бути незалежними від Нього. Наробивши стільки помилок, ми розуміємо, що цього могло й не бути, та часу назад не повернеш.

Тому варто замислитись, як ми повинні прожити це життя, що повинні зробити в ньому, щоб потім із сумом на серці й сльозами на очах не говорити – «час рікою пливе».

Остання сповідь, або остання брехня

http://www.rozdum.org.ua

Вмирає чоловік. До нього заходить священик, щоб допомогти Йому примиритися із Богом і відійти у вічність із чистою душею. Оскільки чоловік ніколи не сповідався, то йому дали зразок, по якому потрібно готуватися. Це мало б допомогти бути спокійним на сповіді, хоча першій, та мабуть і останній. Чоловік був свідомий, що це, напевно, останні години земного буття.

В голові пролітало життя, а уста несміливо називали гріхи. З кожною хвилиною ставало все спокійніше, бо він звільнявся від тягарів, що ніс ціле життя, і йому ставало легше. Згідно написаного в молитовнику він на останок промовив: «Каюся щиро і обіцяю навернутися…»

На якусь хвилину священик зупинився і неочікувано задумався. Здивовано повторив: «Навернутися?»

«Щось не так?» – запитав чоловік, дивлячись у молитовник і перевіряючи текст.

«Ні, все добре. Вибачте. Хай Бог прощає всі ваші гріхи з цілого життя» – священик почав читати молитву розрішення. Незабаром колишній грішник переставився у вічність.

А священик, виходячи з кімнати, задумався: чи вартує відкладати все

на останній момент, знаючи, що не буде часу для виконання того, що було обіцяно?

Наступного дня на парафії прозвучало оголошення: «Не відкладайте святу Сповідь на останні дні посту. Не обманюйте себе і Бога».

Всі насторожилися…

Пояснення було просте: «Залишається мало часу на виконання того, що будете обіцяти на сповіді. Піст завершиться. Тому не встигнете виправити те, що мали виконати під час посту. Все потрібно робити вчасно. А каятися – особливо. Пам'ятаймо: найважливіше те, що може прийти час, коли ми дійсно не будемо мати не тільки часу на навернення, але може забракнути часу, щоб виконати накладену покуту».

Чим для тебе є Великодня Сповідь?

Пункт, який треба відбути і поставити галочку?

Жест дружби, щоб за компанію піти з усіма?

Послух батькам, щоб не надокучали?

Комфорт для душі, щоб легше стало?

Якщо чесно, то Сповідь – це частина твого життя, де ти кажеш собі і Богові, що змінишся!

І не тільки це обіцяєш …

БІЛА СОРОЧКА

Христина Гнот

Був літній день. Сергійко сидів удома і вчив уроки. Згодом до кімнати зайшла мама – принесла синові чисту, добре випрасувану сорочку.

Сьогодні свято. Уся сім'я зібралася до церкви. По закінченні Святої Літургії батьки пішли до родичів, які запросили їх в гості. Сергійко побрів додому, адже завтра повинен виступити з доповіддю перед класом.

Повертаючись, він зустрів Максима і, пригадавши, що вчора його собака зіпсував їхній квітник, відразу почав лаяти сусіда. Максим стояв і нічого не зміг відповісти Сергієві, взяв свого чотирилапого друга і, похнюпивши голову, пішов додому.

Неподалік діти грали у футбол. Сергій, побачивши однокласника, озирнувся, щоб привітатися з ним, аж раптом почув як у нього сильно влучив м'яч. Хлопець поглянув на сорочку і дуже засмутився: на ній залишилася велика чорна пляма.

Цієї ночі Сергієві не спалося – згадував Максима. Мама розповіла, що у нього захворіла бабуся, тому вся сім'я зібралась у лікарню, залишивши собаку самого.

Вранці Сергій зайшов до Максима і попросив вибачення за свою вчорашню поведінку. Сусід посміхнувся і хлопці разом пішли до школи. Коли Сергій повернувся додому, то побачив на подвір'ї чисту білу сорочку, яка сохла на сонці. Мама розповіла, що пляма швидко зникла. Зрадівши, хлопець побіг гратися з друзями.

Людська душа подібна до білої сорочки – чистої і випрасуваної. Коли людина вчиняє гріх, то на ній появляються чорні плями, які зникають через Сповідь і щире покаяння. Як гарно виглядає біла сорочка!

ПОЕЗІЯ

ВЕСНА

Христина ГНОТ

Ясно сонечко сяє,
хмарка по небу пливе,
все навколо розцвітає –
це весна до нас іде.
Земля зі сну збудилась,
щезли крига й лід.
А там недалеко
струмочок веселий біжить.
Вже й пролісок перший пробився,
фіалки до сонечка хилять голівки свої,
травичка зелена буяє,
повні співів пташиних гаї.
Пробудилась зі сну природа –
весна несе подарунки свої…

ПОЕЗІЯ

ЖИТТЯ – ЦЕ СОН!

Ірина Гринишин
Гімназистка 5(9)-Г класу Львівської академічної гімназії,
учениця Катехитичної Недільної Школи ім. Й. Кунцевича, 6 класу

Життя – це сон,
Можливо, він чудовий
Для когось в ясний літній день.
Ну, а можливо, він поганий
Серед тужливих слів-пісень.
Можливо, світ засне сьогодні,
Засне назовсім, назавжди.
Прокинеться одна людина,
І буде жити, як завжди.
Заснулий світ побачить мрії,
Яким не суджено збутись.
Сьогодні ти герой,
А завтра – зрадник,
І світ тебе забув.
Потрібно жити
Днем – сьогодні,
А слава світу – марнота.
І дав Господь нам Заповіді
Для чесного життя.

Життя – це сон,
І сон цей неймовірний,
У ньому – ти господар сну.

Ким хочеш бути – будеш
Не хочеш – не біда.
Сьогодні ти господар,
А завтра – ниций раб.
Сьогодні можеш все,
А завтра скористатись цим ніяк.

Життя – це мандри на землі,
Коли закінчаться вони,
Не знаєм ми ніколи.
Лише Господь один
Свідомий цього.

Життя – це сон,
І світ про це не знає.
Сьогодні світ живе,
А завтра помирає.
Симфонія для нас одна,
Проте мелодій тут багато грає.

Життя – це сон!
І син пробачив батька за усе,
І замок в мріях стане наяву,
І промінь сипле сонце золоте,
І люди всі усміхнені живуть.

Життя – це сон!
І ми повинні всі його прожити.
Можливо навіть у молитві
Усі шануємо ми Матінку – Тересу,
Вона ж бо матір бідних всіх людей,
Вона життя своє не змарнувала,
В веселощах не провела,
Й ніскілечки не шкодувала,
А дякувала Господу за це.
За це її святою звемо,
Й за приклад ставимо усім.
Що ми живемо всі для Бога,
Навчають нас усі святі.

КОНКУРС

Шановний читачу, продовжуємо конкурс «Сторінками Святого Письма». Ці запитання стосуються 13-15 розділів Євангелії Господа Нашого Ісуса Христа від Марка.

НА ПЕРЕМОЖЦІВ ЧЕКАЮТЬ НАГОРОДИ!!!

У жеребкуванні візьмуть участь тільки ті, хто дасть правильні відповіді на всі запитання.

ВІДПОВІДІ НАДСИЛАТИ ЗА АДРЕСОЮ:
79019 Місіонарчик, Свято-Онуфріївський монастир Отців Василіян, вул. Б. Хмельницького, 36, м. Львів.

Найактивніші учасники, які надішлють щонайменше 3 листи з відповідями (на завдання з різних номерів журналу), візьмуть участь у розіграші супер-призу.

Наступний розіграш супер-призів відбудеться у травні 2012 р. Оцінюватимемо роботи за місяці з листопада 2011 р. по квітень 2012 р.

Не забудь вказати свої адресу, номер телефону та скільки тобі років.

ГЛАВА 13

1) «Вважайте, щоб ніхто не обманув вас. Багато прийде під моїм ім'ям, і вам казатимуть: Це я – і багатьох ...»
   а) навернуть;
   б) зведуть;
   в) приведуть до погибелі.

2) «І коли вам хтось тоді скаже: Ось тут Христос, – або: Глянь, онде! – ...»
   а) то не вірте;
   б) станьте до молитви;
   в) згадайте, що я говорив вам.

3) Що відбудеться коли: сонце затьмиться, місяць не дасть свого світла, зорі спадуть з неба і сили небесні стрясуться?
   а) на землю зійде Мойсей;
   б) нічого не відбудеться;
   в) на землю зійде Син Чоловічий, що йтиме по хмарах з великою силою і славою.

4) Хто знає день чи годину кінця світу?
   а) Ангели;
   б) Бог Отець;
   в) Ісус Христос.

5) «Глядіть же, чувайте, не знаєте бо,...»
   а) коли помрете;
   б) що на вас чекає;
   в) коли той час настане.

Заповни таблицю, виріж (або перемалюй) та надішли в редакцію:

БЕРЕЗЕНЬ 2012 (Євангеліє від Марка)							
	№ запитання					Прізвище	
№ глави	1	2	3	4	5	Ім'я	
13						місто/село	
14						номер телефону	
15						вік	

«СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ПИСЬМА»

ГЛАВА 14

1) Що зробила жінка для Ісуса у Витанії, в домі Симона?
   а) намастила голову Ісуса дорогоцінним миром;
   б) вмила ноги Ісуса слізьми;
   в) слугувала йому під час трапези.

2)«Істинно кажу вам, один з вас, який їсть зі мною,…
   а) буде вірний мені до смерті;
   б) видасть мене;
   в) чуда творитиме.

3) Що сказав Ісус, коли розламав хліб і дав учням?
   а) не забувайте моїх навчань;
   б) беріть, це моє тіло;
   в) будьте вірні мені до кінця;

4) «Усі ви спокуситеся, бо написано: Вдарю пастиря, і вівці розбіжаться. Та по моїм воскресінні випереджу вас …»
   а) у Вифлеємі;
   б) у Єрусалимі;
   в) у Галилеї.

5) Що Петро пообіцяв Ісусу під час вечері?
   а) що не зрадить його;
   б) що не дозволить, щоб Ісусу зашкодили;
   в) що любить його.

ГЛАВА 15

1) Що найперше запитав Пилат в Ісуса?
   а) звідки він;
   б) чи він цар юдейський;
   в) у чому його звинувачують.

2) Кого відпустив Пилат за проханням народу ?
   а) Варавву;
   б) обох;
   в) Ісуса.

3) Хто допомагав нести Ісусу хрест на Голготу?
   а) Петро;
   б) Симон;
   в) Варнава.

4) Що означає слово Голгота?
   а) череп;
   б) долина смерті;
   в) долина нещасть.

5) Хто поховав Ісуса?
   а) Іван;
   б) Симон;
   в) Йосиф Ариматейський.

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ КОНКУРСУ ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ:

Глава 7: 1) а; 2) б; 3) б; 4) а; 5) в;
Глава 8: 1) б; 2) а; 3) в; 4) б; 5) в;
Глава 9: 1) а; 2) б; 3) в; 4) б; 5) а.

ПРИЗИ ОТРИМАЮТЬ:

Вікторія Шимко (м. Львів);
Ірина Паляниця (м. Львів);
Андріян Жук (м. Новий Розділ).

ВЕСЕЛИНКИ

***

Старший брат говорить молодшому про батьків:
– Спочатку вони нас вчать ходити і говорити, а потім змушують сидіти і мовчати.

***

Хлопчик з татом із села приїхали вперше в місто. Син питає батька:
– Який найшвидший транспорт у місті?
– Тролейбус, напевно.
– Чому?
– Бачиш, він прив'язаний, а як бігає! А якщо відв'язати – полетить, напевно!

***

– Ти чому не їси? – питає матір сина. – Ти ж сказав, що голодний, як вовк.
– А ти бачила, щоб вовки харчувалися морквиною?

***

Маленька дівчинка йде з мамою по вулиці, назустріч їм – бульдог.
– Мам, – говорить дівчинка, – як він схожий на дядька Альфреда.
– Тсс! Як тобі не соромно!
– Ти думаєш, собака почув?

ЗАГАДКА «ПІСНІ НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

Вибрати літери, скласти слова і вставити замість трьох крапок у слова пісень на Великий піст

1. Крик вчинився і суміш, … вийняв острий ніж. Но Христос сказав: «Постій, сховай в ножницю ніж свій!» 2. Упадає раз і другий, бачать тоє жидів слуги, … поступає і хрест нести помагає. 3. Чоловіче добрий, глянь на хрест святий, ту на нім конає Бог, … Твій. 4. Вже зближається …, сонце ясне вже заходить, чорна зрада і зміна кроком Юди пильно бродить. 5. От і вже гора …! Приступає войнів рота: Розпинає, прибиває, хрест високо підіймає. 6. Я себе жертвую днесь за мій … вірним всім дарую навіки живот. 7. Він терпить за тебе, за гріхи твої, щоби відчинити …, рай тобі. 8. До вечері всі сідають хоч, ся в груди … крає, Дари Божі споживають, а Христос так промовляє: «Вже не довго буду з вами, злоба людська раду радить, кажу тими ось словами, що один з вас мене зрадить». 9. Не стало сили в людськім тілі, звершилась … мук, терпінь, на уста Божі наболілі упало слово ще: амінь, і смерть життя забрала в плінь. 10. Під хрест Твій стаю, Спасителю мій милий. І молю Тебе, о дай же мені за гріхи … щирий. 11. Тож в годині тій страшній най заплаче … цілий, і за святим Христом най вступає враз з хрестом. 12. Христос розп'ятий на Голготі за гріхи світа … терпить, в безмірних муках і скорботі, по Тілі Кров свята біжить. 13. «Пренебесний Отче милий, укріпи Ти в Мені сили, щоб мя страсти не лишили. Но я, Отче, Тебе молю, відверни сю чашу болю, но як тепер, так і всюди, в кожнім серцю, в кожній груди нехай … Твоя буде!».

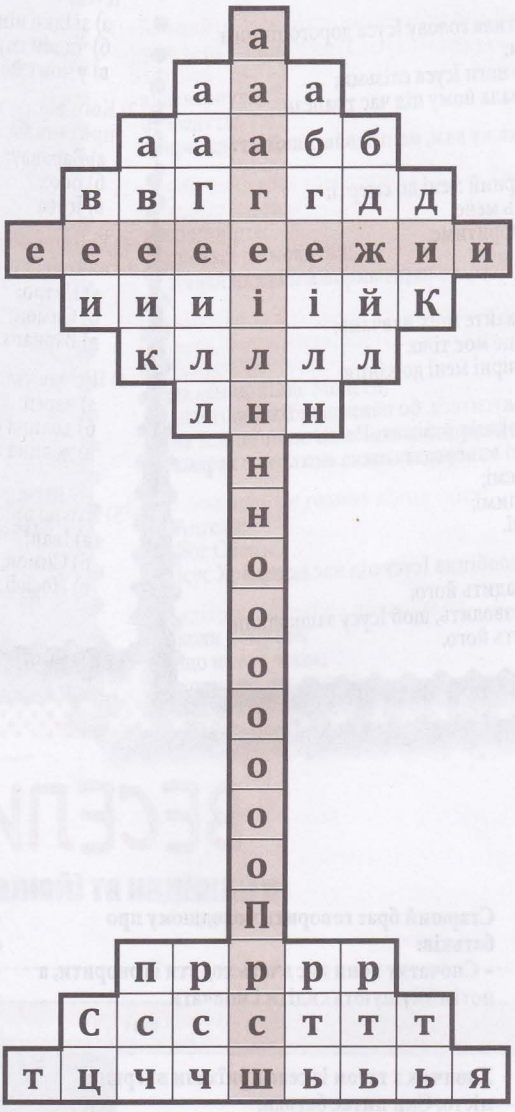

Відповіді на загадку «ТРИ СВЯТИТЕЛІ», опубліковану у числі за лютий 2012 року:
ГРИГОРІЙ: 1.Благословення. 2.Риторика. 3.Молитва. 4.Ангел. 5.Симеон. 6.Добро. 7.Емілія. 8.Тайна.
ВАСИЛІЙ: 1.Свято. 2.Слава. 3.Милосердя. 4.Архиепископ. 5.Лілія. 6.Аріянзус. 7.Мойсей.
ІВАН: 1.Греція. 2.Адвокат. 3.Монах. 4.Манна.

Номер підготував:
бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Допомагали: Павло Білик,
Віталій Павлучкович.

СВЯТІ ТАЙНИ ЦЕРКВИ В ЖИТТІ ХРИСТИЯН

о. Герман НИЧАК, ЧСВВ

Синод єпископів Української Греко-Католицької Церкви проголосив 2012 рік роком святих Тайн і про них ми будемо роздумувати на сторінках нашого часопису.

Святі Тайни Церкви є засобами освячення членів Церкви та воцерковлення тих, хто бажає стати членом Церкви свідомо у зрілому віці, як це було в перших віках християнства, і також тих, кого приводять до хрещення батьки, які є християнами і бажають, щоб їхні діти теж були християнами.

Наша літургійна традиція дотримується постанов Вселенської Церкви, висловлених на Тридентійському соборі, згідно з якими святих Тайн є сім: Хрещення, Миропомазання, Євхаристія, Покаяння (Сповідь), Єлеопомазання (помазання хворих), Подружжя та Рукоположення, тобто Священство.

Слово «таїнство», або «містерія» (з грецької) і «сакраментум» (з латинської) виражає певний таємний, попередній задум, який передбачає його здійснення в певному часі, в певних обставинах і з визначеним наміром. Із Святого Письма довідуємося, що слово «таїнство» стосується передовсім Бога, який є найбільшим Таїнством, містерією нашої віри, та Його спасительного задуму щодо людського роду. Біблія каже, що Творець є «Богом тайни» (Іс.45,15), «що в світлі живе неприступнім» (1 Тим.6,16).

У Писанні та вченні Отців Церкви слово «таїнство» має свої різні характерні

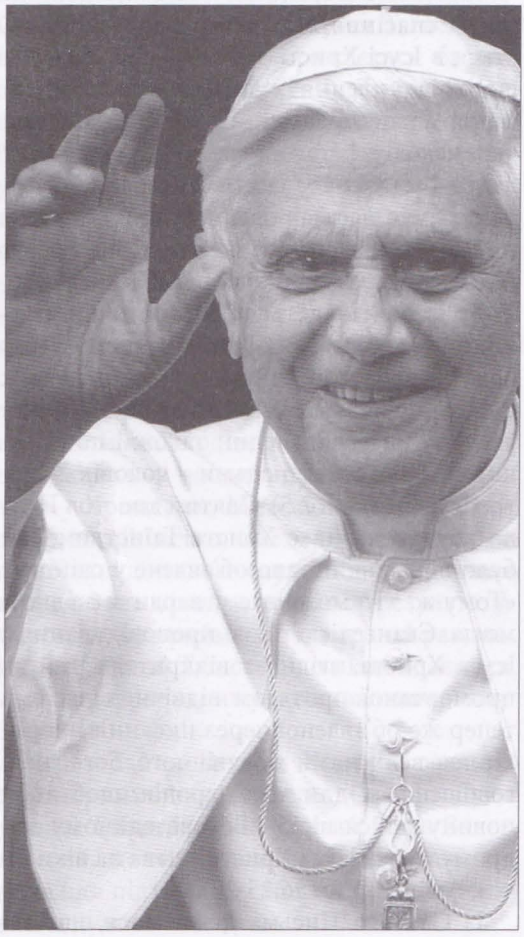

■ Благословення Господнє на вас.

значення. «Таїнством Божої волі» святий апостол Павло називає «той задум доброзичливий і ухвалений у Ньому (Христі), щоб, коли настане повнота часів, здійснити його – об'єднати все у Христі: небесне й земне» (Еф.1,9-10). Таїнство для християн – це Христос між нами (пор. Кол.1,27).

Тому пізнання Божого Таїнства – це пізнання Христа, «в якому сховані всі скарби мудрості і знання» (Кол.2,3). Таїнство – це Христос і все, що Він вчинив і чинить задля нас – навчає нас Катехизм УГКЦ.

Таїнство Бога, тобто Його таїнственний задум спасіння людського роду, здійснюється в Ісусі Христі, який є Таїнством нашого відкуплення і спасіння. Христос є Таїнством нашого спасіння, яке Він здійснив через свою жертву на хресті і від того часу дарує нам Себе у святих Тайнах Церкви та освячує нас і провадить до відновлення свого образу, який ми втратили в особі Адама та через особисті гріхи.

Христос являється єдиним посередником між Богом та людьми і тому Він є основоположним Таїнством, основою всіх Таїнств. Святе Письмо каже про Христа так: «Один бо Бог, один також і посередник між Богом та людьми – чоловік Христос Ісус» (1 Тим. 2,5). Святий апостол Павло влучно називає Христа Таїнством, яке було віддавна і стало об'явлене у свій час: «Тому ж, хто може вас утвердити згідно з моєю Євангелією та з проповідуванням Ісуса Христа, згідно з відкриттям тайни, промовчаної протягом відвічних часів, а тепер же об'явленої через писання пророків, за веліннями предвічного Бога, розголошеної ж для всіх народів, щоб вони повинувалися вірі, – Богові, єдиному мудрому, через Ісуса Христа, слава на віки вічні. Амінь» (Рим.16,25-27).

Із Святого Письма дізнаємося, що Таїнства є також знаками іншої дійсності, яку вони позначають: «А що світ своєю мудрістю не спізнав Бога у Божій мудрості, то Богові вгодно було спасти віруючих глупотою проповіді. Коли юдеї вимагають знаків, а греки мудрості шукають, – ми проповідуємо Христа розп'ятого: – ганьбу для юдеїв, і глупоту для поган». (1 Кор. 1, 21-23). Ті, хто отримали певні Таїнства, чи Таїнство, позначені знаком приналежності до Божого Царства і спасіння. «І не засмучуйте Святого Духа Божого, що ним ви назначеновані на день відкуплення» (Еф. 4,30). «Не шкодьте землі, ні морю, ні деревам, поки не опечатаєм слуг Бога нашого на чолах їх» (Од. 7,3).

Святі Тайни Церкви – це зовнішні символи, чи то знаки, які здійснюються в наміренні Церкви (задля спасіння, освячення, відпущення гріхів, благословення на подружнє життя тощо) згідно певного обряду, сформованого традицією, за допомогою слів молитви та матеріальних засобів, які символічно виражають в нас ту чи іншу дійсність. Зазвичай символ виражає якусь дійсність, натомість щодо святих Тайн, символ не лише позначає її – перш за все він справді вміщає в собі цю дійсність, яка в повноті передається, наприклад, під час Божественної Літургії. Тут Таїнство Євхаристії поєднує разом і присутність Ісуса Христа, і символ цієї присутності, це одночасно жертва і згадування про жертву – розумом неможливо осягнути цю дійсність і тому ми поєднуємо ці дві істини нашою вірою.

Таїнства Церкви здійснюють в нас те, що Христос вже довершив задля нашого життя фізичним способом – переніс справжню смерть, яка тепер здійснюється через символи. Через них Він робить нас учасниками свого вічного життя вже тут, на землі через благодать, яку отримуємо у святих Тайнах.

Завдяки символам, за допомогою яких здійснюється те чи інше Таїнство, силою благодаті Святого Духа ми перемінюємося містичним способом у нову людину, набираємо подобу Христа. Саме Дух Святий є тим, хто поєднує нас із Христом і ми живемо Його життям. Апостол Павло каже: «У Ньому бо живемо, рухаємося й існуємо» (Ді.17,28).

Таїнством спасіння є також Церква Христова, тобто його Містичне Тіло, як середовище спасіння – саме у Церкві Христос діє через Таїнства, які він установив. У Святих Таїнствах виявляється зустріч Бога і людини. Творець, об'являючи себе, дарує людині свою ласку, своє божественне життя, а людина приймає цей дар вірою і відповідає тим, що провадить спосіб життя, який свідчить про життя Бога в її душі.

Апостол Павло каже, що ми осягаємо спасіння через оправдання в Ісусі Христі і його ласкою: «І оправдуються даром його ласкою, що через відкуплення, в Ісусі Христі: якого видав Бог як жертву примирення, в Його крові, через віру, щоби виявити свою справедливість відпущенням гріхів колишніх, за час довготерпіння Божого, щоби виявити свою справедливість за нинішнього часу, – щоб він був справедливий і усправедливлював того, хто вірує в Ісуса» (Рим.3,24-26). Таким чином, таїнство Бога, тобто Його спасительний задум щодо нас ми приймаємо вірою Церкви, якої ми є членами від дня нашого хрещення.

Спасіння, яке людина отримує від Бога, полягає саме в тому, що вона уподібнюється до Христа у любові так, як Христос полюбив нас (пор. Йо.13,34). Відкриваючи своє серце на дар ласки, людина віддає себе Богові, щоб зростати у вірі, надії та любові аж «до міри повного зросту повноти Христа» (Еф.4,13). Тому спасіння, яке походить від Бога, дається нам у Церкві через участь у святих Тайнах, святій Літургії, до якої провадять всі святі Тайни.

У Катехизмі УГКЦ читаємо, що Христос продовжує навчати, зціляти, прощати, животворити в Церкві, і тому Церква – це таїнство Його присутності, місце зустрічі Бога і людини. Святий Лев Великий, Папа Римський (V ст.), наголошує: «Усе, що Христос діяв упродовж свого земного життя, не перервалося, а перейшло до Таїнств церковних».

У звершуванні Таїнств відбувається переображуюча дія трьох різних площин існування: Церкви, світу та Царства Божого. Завдяки слову молитви і призиванню Святого Духа Церква стається Таїнством, в якому цей світ преображається благодаттю Христовою у Святому Дусі і так ведена Христом, прямує до Царства Божого. Отже, святі Таїнства дозволяють нам жити у тісній єдності з Богом і таким чином брати участь у житті з Христом: «Живу вже не я, а живе Христос у мені» (Гал. 2,20).

Видимий знак невидимої Божої ласки – так характеризуються Таїнства, завдяки яким ми отримуємо Божу благодать, бо саме через них спливають на нас незчисленні ласки. Є Таїнства, які ми можемо прийняти лише один раз в житті, бо вони витискають у наших душах незатертий знак – Хрещення, Миропомазання і Священство, Таїнство, яке приймають лише покликані до такого служіння. Тому їх повторення не принесе такого ж результату, як тоді, коли приймаємо їх перший раз, натомість є інші Таїнства, до яких вдаємося часто і щоразу отримуємо оновлюючу силу благодаті.

Через Тайни Церкви Христос освячує своїх вірних силою благодаті Святого Духа – святі Таїнства, каже святий Йоан Золотоустий, це ліки євангельського самарянина для підтримки і збереження здоров'я нашої душі.

У такому світлі бачимо, що святі Таїнства є не просто видимим знаком невидимої Божої благодаті, а дійсністю, яку ми неспроможні осягнути нашим розумом, але якою можна і потрібно жити кожному християнинові. Можемо сказати, що святі Таїнства є тими дверима, проходячи через які, ми беремо участь у нашому спасінні і входимо у Боже Царство.

ХРЕСТОПОКЛОННА НЕДІЛЯ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

«Слово про хрест... для нас, що спасаємося, сила Божа» (1 Кор. 1, 18).

У третю неділю Великого посту на Утрені священик виносить на тетрапод Чесний і Животворящий Хрест, якому вірні поклоняються майже цілий тиждень, аж до віддання празника (коли тут говоримо про поклоніння, маємо на увазі вшанування, цінування, бо поклоніння належить тільки самому Богові, а не речам, бо це вже буде ідолопоклонство).

Як подорожній, втомлений з довгої дороги, відпочиває під ряснолистим деревом, так і всі християни, звершуючи духовну подорож до небесного Єрусалима – Пасхи Господньої, знаходять на половині дороги Хресне дерево, щоб у його тіні набрати сил для подальшої подорожі. Або як прихід царя, який повертається з перемогою, випереджають його знамена й скіпетри, так і Хрест Господній випереджає Христа Переможця і Його перемогу над смертю – святе Воскресіння.

Поклоняючись Хресту, співаємо: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святе воскресіння Твоє славимо».

Свята Церква виставляє у половині святої Чотиридесятниці вірним Хрест для того, щоби нагадуванням про страждання і смерть Господню запалити і скріпити їх до дальшого подвигу посту. Хресту поклоняємося і цілий четвертий тиждень Великого посту, до п'ятниці, тому й називається цей тиждень – хрестопоклонний.

«Хрест – охорона всієї вселенної, хрест – окраса Церкви, хрест – володарів сила, хрест - вірних опора, хрест – ангелів слава і демонів поразка». Так пояснює одна із стихир значення хреста для цілого світу. «Хресною тростиною, обагривши Свої пальці червоною кров'ю, зволив з любові до людей

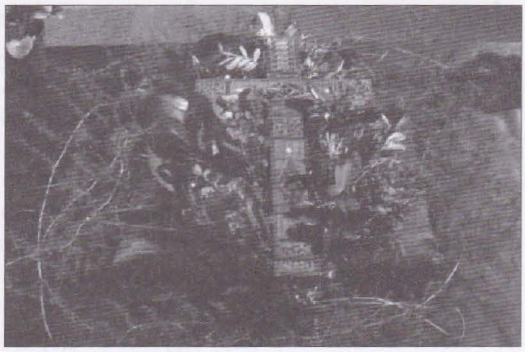

■ Хресту Твоєму поклоняємось...

по-царському підписати нам прощення» – мовиться в іншій стихирі празника.

«Хрест – глупота тим, що погибають, а для нас, що спасаємося, сила Божа» (1 Кор.1,18). Бо це глупота для тих, що не приймають з вірою і не думають про доброту і всемогутність Бога, але божественні діла досліджують посередництвом людських та природних міркувань, бо все, що належить Богові, вище єства, розуму і мислі.

Всяке, зрештою, діяння і чудотворення Христове – зовсім велике, божественне й дивовижне, та понад усе дивовижний Чесний Його Хрест. Бо смерть скинута, гріх прабатьків знищений, ад ограбований, даровано Воскресіння, дана нам сила нехтувати теперішнім і навіть самою смертю, повернено первоначальне блаженство, відкриті врата раю, наше єство сіло праворуч Бога, ми стали дітьми Божими і спадкоємцями не через інше що, а через Хрест Господа нашого Ісуса Христа. Бо все це влаштоване через Хрест: «Всі бо ми, що у Христа хрестилися, – каже апостол, – у смерть Його хрестилися» (Гал. 3,27). І далі: «Христос? – це Божа могутність і Божа мудрість» (1 Кор. 1,24).

Ось смерть Христова, або Хрест зодягнув нас в іпостасну Божу мудрість і Силу.

Сила ж Божа – це слово хресне, бо через нього відкрилась нам могутність Божа, тобто перемога над смертю, подібно тому як чотири кінці Хреста, з'єднавшись у центрі, твердо тримаються: і висота, й глибина, і довжина, і ширина, тобто все видиме й невидиме сотворіння.

Хрест дано нам як знамення на чолі, як Ізраїлю – обрізання. Бо через нього ми, вірні, відрізняємося від невіруючих і пізнаємось. Він – щит і зброя, пам'ятник перемоги над дияволом. Він – печать для того, щоб не торкнувся нас Той, що викорінює, як каже Писання (Вих.12,12-29). Він – для тих, що лежать – піднесення, для тих, що стоять – опора, для немічних – палиця, для пастирів – жезл, для тих, що повертаються – проводир, для тих, що досягають поступу в досконалості душі й тіла – спасіння, усунення всякого лиха, всяких благ причина, гріха викорінення, запорука воскресіння, дерево Життя Вічного.

Отже, самому дереву, справді дорогоцінному і гідному почитання, що на ньому Христос приніс Себе Самого в жертву за нас, – освяченому доторком Святого Тіла й Крові, дійсно треба поклонятися. Таким самим чином – і цвяхам, спису, одежі й святим Його місцям: Голготі, спасительному і животворящому Гробу... Як каже Богоотець Давид: «Увійдімо в Його житло, упадімо до підніжка Його стіп!». А що він має на увазі Хрест, доказує те, що сказано: «Устань, Господи, до Твого відпочинку» (Пс. 132,7-8), тому що після Хреста йде Воскресіння. Бо якщо для нас дорогі дім, світлиця й одежа тих, що їх любимо, то наскільки більше те, що належить Богові і Спасителеві, завдяки чому ми і спасенні!

Поклоняємося ж ми образу Чесного і Животворящого Хреста, хоч би він був зроблений з іншої матерії; почитаючи не матерію (нехай так не буде!), а образ як символ Христа. Господь, даючи заповіт Своїм учням «Тоді на небі з'явиться знак Сина Чоловічого» (Мт.24,30), має на увазі Хрест. Тому треба поклонятися знамену Хреста. Бо там, де буде знамення, там буде і сам Христос. Матерії ж, з якої зроблений образ хреста, хоч би це було золото або коштовне каміння, після зруйнування образу, якби таке трапилось, ми не повинні поклонятися. Отже, всьому тому, що посвячене Богові, ми поклоняємося, віддаючи почитання Йому самому.

Дерево життя, посаджене Богом у раю, було прообразом цього Чесного Хреста. Тому що як смерть увійшла через дерево, то треба було, щоб через дерево були дароване Життя і Воскресіння. Патріарх Яків, поклонившись врешті жезлу Йосифа посередництвом образу хреста – благословив своїх синів руками навхрест (Бут. 48,14). Він дуже чітко прообразив знамення хреста.

Те саме прообразив жезл Мойсея, який хрестовидно позначив море і врятував Ізраїля, а фараона потопив; руки, хрестовидно простерті, спонукали на втечу Амалика; осолодили гірку воду; зі скелі забило джерело; жезл надавав Арону священичої гідності; змій на дереві, піднесений у вигляді трофея, ніби умертвлений, зцілив тих, що з вірою дивилися на мертвого ворога, подібно до того, як і Христос, що тілом не знав гріха, був прибитий за гріх. Великий Мойсей каже: «Побачите, що ваше життя висітиме на дереві перед вами» (пор. Втор.28,66). Через пророка Ісаю Господь сказав: «Я простягав Мої руки день-у-день до бунтівливого народу, що ходив недобрими шляхами, за своїми примхами» (Іс. 65,2). ■

О, якби ми, що поклоняємося Хресту,
отримали частку в Христі,
Який був розп'ятий!

св. Іван Дамаскин

СВІДЧИТИ РАДІСТЬ ХРИСТОВОЇ ЛЮБОВІ

Проповідь Святішого Отця Венедикта XVI під час Святої Літургії 19 лютого 2012 р.

19 лютого 2012 року в базиліці Святого Петра Вселенський Архиєрей Венедикт XVI очолив Службу Божу, яку з ним співслужили двадцять два кардинали, яким напередодні Папа надав кардинальську гідність.

■ свідченням власного життя...

У своїй проповіді Святіший Отець виявив велику радість з приводу спільної Євхаристійної молитви з новими кардиналами, яких він напередодні приєднав до Колегії кардиналів; привітав усіх учасників Богослужіння, зокрема, духовенство та чернецтво, світську владу та повноважних послів і, особливо, нововведених у кардинальську гідність.

Звертаючись до Першого Послання святого апостола Петра, Папа наголосив, що заклик до пресвітерів бути ревними та дбайливими пастирями Христового стада звернений, перш усього, до нових кардиналів, які вже відзначаються багатьма заслугами перед Божим людом внаслідок великодушного та мудрого душпастирського служіння. Нова гідність, яку вони отримали, виявляє визнання їхнього вірного служіння у Господньому винограднику, як також вшанування громад та народів, з яких вони походять і які гідно представляють у Церкві, а також ввірення їм нових, важливіших церковних обов'язків та сподівання на дальшу готовність служити для Христа і Церкви.

Святіший Отець прокоментував уривок з Євангелії від святого апостола Матея (пор. Мт.16,16-19). Під Божим натхненням святий Петро висловлює свою непохитну віру в Христа, Божого Сина і обіцяного Месію. У відповідь на це ясне визнання віри, зроблене Петром також і в імені інших Апостолів, Ісус виявляє ту місію, яку має намір йому довірити, тобто, що він має бути «каменем», «скелею», видимим фундаментом, на якому споруджено всю духовну будівлю Церкви. Церква не існує задля себе самої, але спрямовує до того, хто є понад нами. Церква – це місце, в якому до нас, так би мовити, «прибуває» Бог, і де ми «вирушаємо» до Нього. За словами святого Ігнатія Антіохійського, Церква Риму є «тією, що головує в любові», а бути першим у вірі нерозривно пов'язане з тим, щоб бути першим в любові. Віра без любові не була би справжньою християнською вірою.

Егоїстична віра не справжня. Хто вірить в Ісуса Христа і входить у динамізм любові, що знаходить своє джерело в Євхаристії, відкриває справжню радість і, в свою чергу, живе згідно з нею. Справжня віра освічена любов'ю і веде до любові, підносить вгору. Бог не є самотністю, але любов'ю – славною і радісною, любов'ю, яка розповсюджується і сіяє. Цей дар любові ввірений кожному християнинові – це дар, який треба передавати іншим разом із свідченням власного життя. Саме в цьому полягає завдання кардиналів – свідчити радість Христової любові.

Папа поручив нових кардиналів під опіку Марії, Матері Воплоченого Слова, щоб Вона захищала шлях Церкви, підтримувала Своїм посередництвом діяльність пастирів та прийняла під Свій покров усю Кардинальську Колегію. ■

Українська служба «Радіо Ватикан»

П'ЯТДЕСЯТ ПРИЧИН ЧИТАТИ БІБЛІЮ

Підготував о. Терентій ДОВГАНЮК, ЧСВВ

«Незнання Святого Письма
є незнанням Христа»
«Християнин, який не живиться
Писанням, – не живе»
(святий Єронім)

1. Майже кожний з нас носить із собою мобільний телефон. Навіщо? Бо хочемо бути доступні для тих, хто до нас подзвонить, і самі хочемо мати доступ до них. Коли хтось тобі каже: «Приїдь до мене», – а ти не знаєш дороги, то інколи той, хто запрошує, додає: «Візьми з собою телефон і, як будеш уже доїжджати, я підкажу дорогу». Хіба в такій ситуації поставишся до цих слів легковажно і залишиш телефон удома? Або, скажімо, ми чекаємо на дуже важливу й термінову інформацію. Якщо справа стосується нашої сім'ї, здоров'я чи праці, хіба ми вимкнемо телефон? Божим «телефоном» є Святе Письмо. Через Біблію Бог хоче передати нам важливі справи і покерувати нашим життям. А ми ж бо так рідко зазираємо до Біблії, так рідко носимо з собою цей «Божий телефон». Змінімо це! Бог до тебе дзвонить! ВІДПОВІСИ? «Відкривай серце Бога в словах Бога» (св. Григорій Великий).

2. «О мій Боже, як це так діється у цьому бідному старому світі, що Ти такий великий, а ніхто Тебе не знаходить, що Ти так голосно кличеш, а ніхто Тебе не чує, що Ти так близько, а ніхто Тебе не помічає, що Ти жертвуєш себе кожному, а ніхто не знає Твого імені? Люди втікають від Тебе і кажуть, що не можуть Тебе знайти, повертаються до Тебе спинами і кажуть, що не можуть Тебе побачити, затуляють вуха і кажуть, що ніхто не може Тебе почути» (Ганс Денк). Нехай цей текст дасть тобі розуміння, наскільки важливим є пізнання Божих слів, аби ти не опинився серед тих, про кого говорить цей автор. Будь серед тих, про кого розповідає апостол Йоан (пор. 1 Йо.1,1-3).

3. «Тільки Христос має слова, які не стають заяложеними» (Йоан Павло II). «Єдине, що не є втратою часу, – це шукання Бога, навіть якщо Він недосяжний» (св. Бернард). «Якщо ти голодний і шукаєш хліба, то Він є хлібом» (св. Амвросій). «До Бога треба приходити вдень і вночі» (пор. Лк.11,5-9; Ам.5,4). «Бог дав нам усе, даючи свого Сина. Об'явив нам усе, пропонуючи нам своє єдине Слово. Після Ісуса Христа нам уже немає на що чекати» (св. Йоан Золотоустий). «Коли не можна вірити вже ні єдиному слову, бо слова виявилися брехливими, ще залишається Слово Євангелія» (кардинал Стефан Вишинський).

4. «Невпинно читатимеш Біблію, – сказав мені дідусь. – Любитимеш її більше, ніж батьків. Більше, ніж мене. Ніколи з нею не розстанешся. А коли постарієш – дійдеш переконання, що всі книжки, які ти прочитав за життя, є лише бездарним коментарем до цієї єдиної Книги» (Роман Брандштеттер). Ми не мали таких дідусів, але час мине швидко, самі станемо дідусями чи бабусями. Те, що скажемо нашим внукам про Біблію, залежить від нас самих. Це також буде відповіддю Богові на те, що Він сказав у Втор.11,18-21.

5. Це смішно – як сильно ми віримо тому, що написане в газетах, і сумніваємося в тому, що каже Святе Письмо. Це дивно – як сильно кожен з нас хоче йти до неба за умови, що не муситиме дізнаватися, думати, говорити, ані також робити щось із того, про що каже Святе Письмо. Це дивно – як можеш висилати смс-ами сотні пліток, що поширюються, немов нестримний вогонь, а коли висилаєш повідомлення, яке стосується Господа Бога,

люди двічі замислюються, чи поділитися ним з іншими. Це смішно – як сильно ми можемо перейматися тим, що хтось про нас подумає, замість думати про те, до чого нас закликає Бог! Це дивно – як охоче ми довідуємося про речі, що не мають значення, а не хочемо дізнатися про те, що до нас говорить Ісус Христос і наш Творець, Бог Отець.

6. «Біблія – це лист Бога до людей» (св. Григорій). Якщо ти не читаєш Біблії, то немовби викидаєш лист у кошик, не відкривши. Якби королева Великої Британії написала до тебе, хіба ти не прочитав би з цікавістю? Напевно, також і з радістю, турботливо й уважно. Ти отримав листа. Не від якогось земного владаря, а від Царя Небес. Однак ти майже гордуєш цим даром, таким безцінним скарбом! Щоразу, коли читаєш Євангеліє, сам Христос промовляє до тебе. «Коли читаєте – молитеся до Нього і розмовляєте з Ним» (св. Тихон). «Немає такого вчення, яке було б краще, цінніше й важливіше, ніж текст Євангелія. Замислюйтеся над ним і дотримуйтеся того, чого власними словами вчив наш Господь і Вчитель, Ісус, і що виконували своїми вчинками» (св. Цезарія). «Євангеліє – це Христос» (Одкр. 19,13).

7. «Говори, Господи, слуга Твій слухає», – так сказав Самуїл (пор. 1 Сам.3,10). Чи я пропоную себе Богові на служіння? Чи я скажу: «говори, Господи, я готовий»? (пор. Іс.6,8; Мт.10,16) Ісус кличе: «ідіть за Мною!» Чи я йду в кожне з місць, куди кличе Ісус (пор. Ді.5,29), чи йду (хочу йти) тільки до неба? Ми порівнюємо себе із так званими «гіршими», і тоді «світлішаємо» (пор. Лк18,9-14; 14,13). Але ж ми покликані не порівнювати, а служити (пор. Лк.16,11-13). Якщо даси працівникові завдання, то він його повинен виконати, а не тільки говорити про виконання (пор. Мт.8,9; 28,19-20). Ісус сказав до своїх учнів, а через них і до нас, сьогоднішньої Церкви (пор. 2 Кор.6,16; Рим.16,5), що ми повинні «робити» учнями всі народи (пор. Рим.10,14) Це не милість, це обов'язок (пор. Мт.20,1) – проголошувати Євангеліє так, аби осягнути результат, бо будемо суджені на цій підставі (пор. Іс.5,1-12). Приносити своє життя Богові (пор. Рим.12,1-2,11) – це отримати спасіння. Ми стаємо переможцями, коли служимо (пор. Йо.21,15-19). Але ми навіть не знаємо, що Бог сказав! Читаймо Святе Письмо, стараймося зійти з широкої дороги і йти вузькою стежкою за Христом (пор. Мт.7,14; Мк.8,34-35).

8. З папської енцикліки: «Приймаючи Христа, ви відкриваєтеся на остаточне Слово Бога, на того, в кому Бог дав себе уповні пізнати і хто вказав нам дорогу, що веде до Нього». «Весь Новий Завіт – це гімн на честь нового життя для того, хто вірить у Христа і живе в Його словах» (Йоан Павло II). «У Біблії ми знаходимо саме стільки, скільки шукаємо: те, що велике й Боже, якщо шукаємо те, що велике й Боже; те, що важливе й історичне, якщо шукаємо те, що важливе й історичне; і не знаходимо взагалі нічого, якщо нічого не шукаємо. Голодні знаходять у ній поживу досита, але для ситих вона є книгою, що відштовхує ще перш ніж вони її розгорнуть. Біблія говорить про новий світ, світ Бога!» (Карл Барт) «Без Святого Письма ми не дійдемо до святості» (св. Єронім).

9. II Ватиканський Собор: «Від початку творіння Бог провадить діалог із людиною, а Святе Письмо є саме одним з елементів цього віковічного діалогу». Отож, якщо хтось насправді хоче розмовляти з Богом, то не може не визнавати Його слів, що були записані саме у Святому Письмі, й записані не задля самого запису, а для того, щоб бути пізнаними. Не пізнавати їх – це немовби затуляти вуха у присутності того, хто говорить. «Ви вже чисті – словом, яким Я промовляв до вас» (Йо.15,3). «Всі… чудувалися словам ласки, які линули з вуст Його» (Лк.4,22).

10. Навіщо читати Святе Письмо? Бо цього прагне Ісус! Він сам висловив це прагнення у святині. Кожної суботи Він ішов до

синагоги й там читав і слухав слова Святого Письма. Пізніше сам повелів безпосередньо: «досліджуйте Писання, бо вони свідчать про Мене» (пор. Йо.5,39; Йо.20,30-31). Перші християни, які ще зберігали в пам'яті запрошення Ісуса й Апостолів читати Святе Письмо, робили це щодня, навіть кілька разів на день; і щоби мати до нього доступ у небезпеках і переслідуваннях, завжди брали його з собою, принаймні Євангеліє. І з нього вони черпали сили до витривалості у вірі й навіть віддавали за нього життя. Ісус дванадцятирічним хлопцем знав слово Боже краще, ніж не один такий, хоч би й шістдесятидворічний, хто думає, ніби виконує волю Божу (пор. Лк.2,41-52). «Дух – ті слова, що Я вимовив до вас, вони й життя» (Йо.6,63). ■

(Далі буде)

БОЖЕ МИЛОСЕРДЯ

о. Василь МЕНДРУНЬ,ЧСВВ

Після Другої світової війни багато нацистів було засуджено за їхні злочини до смертної кари міжнародним судом у Нюрнберзі. Між ними був і генерал СС Освальд Поль, якого страчено в 1951 році. Та ще раніше, 12 лютого 1950 року у в'язниці він навертається до Католицької Церкви і гине, вповні підкорившись Божій волі. Він написав книжечку про своє навернення, в якій прославляє Божу любов, доброту й милосердя. Наприкінці його спогадів читаємо: «Якою довгою дорогою Бог мене вів, перш ніж відчинив мені батьківський дім. Він показав мені цілий світ: його яскравий блиск, його оманливу гру і його шум, що отуманює. Він вилив на мене цілу нужду життя: очорнення, упокорення, терпіння на душі й тілі, земний суд і шибеницю. Скільки разів у бурхливих літах мого життя Він стукав до мого серця! Та це ніжне стукання губилося у голосному гаморі світу. Щойно в тихій самоті в'язничної кімнати почуло моє серце голос Дивного Бога».

Боже Милосердя, наче тінь, ходило за цим генералом і зустріло його аж там, де вже всі його покинули, – в камері смертників. Подібно проявляється воно і в нашому житті.

І ще один приклад. Плачучи, хлопчик прибіг додому. Дідусь обняв його ніжно, тулить і тулить до своїх грудей. Та хлопчик не перестає ридати і схлипувати. Дідусь голубить його, намагаючись заспокоїти. «Тебе хтось ударив?» – питає. Хлопчик заперечливо хитає головою. «Забрали в тебе щось?» «Ні» – відповідає хлоп'я, заходячись плачем. «То що ж тоді сталося?» – стурбовано питає дідусь. Онук шморгає носом і починає розповідати: «Бавились ми у хованки, я сховався за шафою. Стояв і чекав, але ніхто не приходив... Кінець кінцем я вийшов зі схованки ... і побачив, що забаву вже скінчено й усі пішли додому. Ніхто не прийшов мене шукати!» Ридання аж струшували його тільце. «Розумієш? Ніхто не прийшов шукати мене і знайти!» (Бруно Ферреро, «Звуки арфи»).

Слухаючи цю розповідь, ми, напевно, пригадали собі подію, що сталася в раю. Адам і Єва не послухали Бога, згрішили. Коли ж почули вони луну від Господа, що ходив собі садом під час денної прохолоди, то сховалися серед дерев саду. Тоді Господь Бог покликав чоловіка і спитав його: «Де ти?». А той відповів: «Я почув твою луну у саду й злякався, бо я нагий, тож і сховався» (Бут.3,8-10).

Цей випадок промовляє до всіх людей протягом віків і віків. Передовсім до людей

нашого століття... «Де ти є?» – кличе Господь. О, як багато нині людей сховалися перед Богом. Може, дехто і з нас... Зі страху, з легкодухости... А, може, з лінощів... Але Бог не припиняє шукати.

Чому шукає? Бо Він – Батько, бо Він – милосердний. Не хоче смерті грішника, але хоче, щоб той навернувся і жив.

Слова Ісуса Христа до сестри Фаустини: «Людина не знайде заспокоєння, доки не звернеться з вірою до мого Милосердя. – О, як дуже ранить Мене недовір'я душ. Така душа визнає, що Я – Милосердя, але не довіряє моїй доброті. І сатана прославляє мою справедливість, але не вірить у мою доброту. Скажи, що Милосердя є найвищою ознакою Бога. Усі діла моїх рук увінчані милосердям...»

Якщо б ми хотіли мати збірний образ Божого Милосердя, то мусіли б передовсім приглянутись доброті нашого Спасителя, який за грішників помер на хресті. Далі мусіли б розважити, як Бог старався захоронити людину перед гріхом, як її остерігав, як давав їй свою ласку, як старався перешкодити тому, щоб вона не поповняла гріх. Але ми обмежимося до того, щоб змалювати Боже Милосердя, показане людині після того, як вона Його образила тяжкими гріхами. Що слід розуміти під висловом «Бог Милосердний»? Це означає, що Бог радо прощає гріхи, коли за них жалуємо. Це значить, що Бог має співчуття, розуміння, м'яке серце для розкаяного грішника, подібно, як маємо співчуття до немічної дитини, до важко хворого, або до людини у великій біді.

Так, «милосердя Господнього повна земля» (Пс.32,5), «Милосердя Господнє від віку до віку», – кличе Псалмопівець.

Боже Милосердя діє відразу після упадку наших прародичів з метою порятунку цілого людського роду. І вершина Божого Милосердя – це Ісус, розп'ятий на хресті. «Все на землі, – каже Паскаль, – проповідує або людську нужду, або Боже Милосердя».

Бог є милосердний. Сам прихід Сина Божого на землю свідчить, що Отець Небесний «так полюбив світ...». Яке ж то добре Серце Отця Небесного, що нам явив свого Сина! Про це так гарно і переконливо нагадує нам стихира з молитвослова: «Ти, Діво, стала Божою Матір'ю, тілом проти природи породивши Бога-Слово, якого Отець, як благий, перед усіма віками появив із свого Серця...»

Так, Отець Небесний має батьківське всепрощаюче Серце. Таким є і Його Єдинородний Син, Господь наш Ісус Христос. В Нього теж всепрощаюче Серце. Інакше і не може бути, бо сам Ісус сказав: «Я і Отець – одно» (Йо.10,30).

Серце Ісуса обвите терниною наших гріхів, але Воно сяє полум'ям любові і прощення.

Молитва сестри Фаустини Ковальської: «Ісусе, відвічна Правдо, наше Життя, благаю і жебраю Твого Милосердя для бідних грішників. Найсолодше Серце мого Господа, повне співчуття і незглибимого милосердя, благаю Тебе за бідних грішників. О Найсвятіше Серце, Джерело Милосердя, з якого б'є проміння незбагненних ласк на весь людський рід, благаю Тебе про світло для бідних грішників. О Ісусе, згадай свою гірку муку і не дозволь, щоб гинули душі, відкуплені такою дорогоцінною Твоєю Найсвятішою Кров'ю. О Ісусе, коли розважаю про цю велику ціну Твоєї Крові, тішуся її могутністю, бо однієї краплини вистачило б за усіх грішників. Ти нікому не відмовиш у Своєму Милосерді. Небо і земля можуть змінитися, але Твоє Боже Милосердя ніколи не вичерпається. О, що за радість пломеніє у моєму серці, коли бачу цю незбагненну Твою доброту, о мій Ісусе. Прагну усіх грішників привести до Твоїх стіп, щоб вічно славили Твоє Милосердя». ■

(Далі буде)

РІК XV. 1911.

ЛИСТ 3. за марець.

МІСІОНАР

~~Бог сего~~ хоче.

З того, що ми в обох попередних листах нашого Місіонара сказали, зрозуміли ви, побожні читателі, що нам вірним католикам конечно треба стоваришити ся, або як то кажуть, зорганізувати ся в товариство, котреб положило собі задачу, кріпко і бодро боронити сьв. нашу віру там, де її

Котрийсь римський цїсар мав освоєного оленя. Він був великий і гарний, цїсар його дуже любив. Але той олень бігав собі свобідно по лугах і лісах, аж коли вже хотів спочати вертався дому. З боязні, щоб хто не зранив єго або не убив, як він буде так свобідно ходити, казав цїсар зробити обручку зі щирого золота и повисити оленеви на шию. На обручці була така напись: «Не займайте мене! – я належу до цїсаря!». Ми походимо від Бога, Ми належимо до Бога , Ми назначені Єго печатию; наша душа і єї сили, наші сили і тіло носять знаменя Боже; одним словом на цїлім нашім єстві ясніє золотим блиском сонця напись: «Не займайте мене! Я належу до Бога». Тож шануймо себе самі і іншим не даймо себе зневажати. Най не зведе нас жаден примір злий, не займе злий дух, бо ми Божі.

ПОГАНИН ПРО ІСУСА ХРИСТА.

Цікаву річ подамо Вам нині до відомости, милі братя. Бачите, недавно тому далеко на сході найшов якийсь монах в сьвятій земли, в Єрусалимі лист римского намісника Публїя Лєнтуля, що жив ще перед Пилатом. В тім листі доносить Лєнтуль свому цїсареви всьо, що чув про Ісуса Христа від людей і всьо, що бачив сам на Нїм. Се його письмо написане в латиньській мові, а ми єї переклали на нашу для Вас, щоб Ви пізнали, як то тому двайцять соток літ цінив високо Божого Сина безсторонний поганин.

Послухайте з увагою! – Ось так зачинає Публїй Лєнтуль лист до римского цісаря: «Певно з цікавістю приймеш, Кесарю, ось тоту новину, про яку тобі дещо зараз розкажу. Знаю, що бажаєш і пізнати і довідати ся не одно за того чоловіка, що тут поміж нами жиє і відзначає ся відвагою і силою – бо-ж не давно сам за нього питав мене. Той ще не знакомий тобі чоловік називає ся Ісусом Христом, а нарід кличе єго пророком. Він позискав собі поміж людьми богато учеників, котрі уважають Його за щось надземского і всім голосять, що Він є Сином Божим і Сотворителем неба і землї і всего, що є видиме і невидиме на сьвітї. З кождим днем доходять до моїх слухів ріжні цікаві річи, що Він навіть воскрешає мертвих і уздоровлює слабих і то лиш одним самим словом своїм.

Той Ісус, Кесарю, є середного росту, красний з лиця а вигляд так величний, що кождий хто гляне на Нього, той мусить Його полюбити і пошанувати. Волосе має Він золотавої краски і довге, що спадає аж до уший; від уший же до рамен воно прибирає земної барви. А уста Ісусові і ніс Його є правильні, бороду же має буйну, в середині розді-

лену на двоє, але вона не є дуже велика. Його очи блискучі неначе їх погляд поважний і лагідний, однак ніхто не може подивити ся в них через тоту ясність, що бє заєдно з Ісусового лиця. Коли Він що говорить, то Його бесіда переймає, а коли Він кого упоминає, тому на плач збирає ся, коротко кажучи – Він дає ся всім любити, є ввічливий, веселий а при тім дуже поважний. Кажуть, що ще ніхто не бачив на Його устах сміху, але що вже плакав, се виділи неодні.

Хто з Ісусом в розмову зайде, той чує ся щасливим і вдоволеним, однак Він дуже рідко поміж людий показує ся а коли поміж них появить ся, тоді очаровує всіх своєю скромністю. В загалі Ісус, то найліпший чоловік, якого лиш можна побачити, або помислити собі. А любить Його дуже Єго Мати, уходить за найпобожнійшу невісту в сих сторонах. Єсли-ж ти, Кесарию, рад би видїти того чоловіка Ісуса, дай знати а я зараз Його до тебе вишлю. Цілий Єрусалим чудує ся великим знанєм Єго, бо Він ніколи нічого не ВЧИВСЯ а однак всьо а всьо знає. Зачерез те перед Ним кождий дрожить і кождий Його боїть ся, а лиш дехто тихцем сьміє ся з Нього, коли Його побачить. Самі-ж жиди оповідають, ще ніхто не відзначав ся такою мудрістю і такими радами як той Христос а многі з них уважають Його за божеску особу і вірують в Него. Инші знов з заздрости оскаржують і оклевечують Христа перед мною; мабуть боять ся, щоб через почитанє Його не понизити твого величества, Кесарю!

Сам я дуже занепокоєний тими оскаржуваннями переворотних жидів, бо лиха Ісус ще нікому не здїлав, а добре і всім Він дїлає, а се зізнають тоті, що Христа пізнали, від Нього дізнали добродійств і уздоровленя. Готовий я от на послух твому величеству і здїлаю всьо, що мені лиш прикажеш, Кесарю. Оставай в здоровлю!

Найвірнійший і найпокірнійший твому величеству

Публій Лєнтуль

В Єрусалимі, дня VII. індикта — XI. Місяця.

От бачите, милі братя, як красне свідоцтво видав Божому Синови той римский намісник, поганин, що жив за Ісуса. А треба тямити на се, що він тото свідоцтво видав лиш на підставі того, що бачив очима, що чув ушима після справедливости своїм звичайним розумом пізнав. А тепер спитаємо Вас. Чи-ж не повинен кождий з нас видати Спасителеві ще красше свідоцтво від того поганина? Таж ми не простим розумом пізнаємо Ісуса, а в сьвітлї сьвятої віри і сьвятого Євангелия ясно бачимо, що Він не є лиш звичаїйним чоловіком, але ще й правдивим Богом, Сином Божим!

(Коментар отця-редактора Еніфанія Теодоровича,ЧСВВ. Місіонар, Лист 3, марець, 1911 р. Б.)

МОЛИТВА МИТАРА

Не стану я молитись, як книжники Юдеї,
Нї попелом не зсиплю я голову свою,
Ані хвалитись буду, як злобні Фарисеї:
Я в церков Твою, Спасе, як той митар прийду,
І до землї припаду; піднесу серце горі
Ген аж до Тебе, царю блакиту і сьвітів,
Я мольби там ПІШЛЮ і каятись в покорі
З жалем правдивим стану усіх своїх гріхів.
Заплачу, заридаю і вдарюсь щиро в груди;
Очий не сьмію взнести у неба край к' Тобі;
І серцем скажу: Боже! Ти милостивий буди
В вік грішному мені і змий гріхи мої!

Підготувала Олена Ковальська

ОТЕЦЬ ЮЛІЯН ДОБРИЛОВСЬКИЙ, ЧСВВ – НЕПЕРЕСІЧНИЙ ПОЕТ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Коли їхати з Бару через Вінківці на Ярмолинці, то проїжджаємо село, а колись містечко, Зіньківці. Ще в середині XV століття це місто отримало Магдебурзьке право і на одній горі був побудований замок для захисту людей від татарських набігів. Після такого нападу татар Зіньківці знову заселяли жителі навколишніх сіл, а також прибули колоністи з Польщі, які збудували у підніжжю замку костел, недалеко від кам'яної церкви Пресвятої Трійці. Дві громади проживали мирно і ніде не записано в історії цього села, що вони між собою ворогували.

У цьому селі приблизно 1758 року у сім'ї греко-католицького священика народився Йосиф Добриловський. Його батько, отець Михайло, був деканом місцевої округи і дбав не тільки про своїх парафіян, а також про всіх християн, з якими він зустрічався. Для цього використовував свої знання, освіту і своє добре серце. Дружина пароха, Тетяна, як справжня його подруга, допомагала йому у священичій справі, та найбільше дбала про виховання дітей своєї сім'ї. Разом із сільськими дітьми вона повчала їх катехизму, а також подавала початкові знання тодішньої азбуки, навчаючи дітей писати і читати.

Влітку, однієї неділі після обіду, біля садиби у садку отця Михайла зібралось багато дітей із села, серед яких були й парохові діти. Йосиф сидів у першому ряду й уважно слухав свого батька. Йому було цікаво почути Божу науку і приклади з життя рідною сільською мовою.

– Діти, любіть свою рідну мову. Так як Господь Бог дарував нам прекрасний край, землю, так і мовою обдарував нас, якою ми спілкуємось між собою, розмовляємо і співаємо. Коли Святий Дух зійшов на апостолів, то всі вони почали говорити різними мовами. І хто там був – міг почути Слово Боже своєю рідною мовою. Господь Бог обдарував нас чудовими голосами, щоб ми могли його прославляти своїми піснями. Тож зараз всі станемо і заспіваємо, – заохочував дітей отець до пісні.

Діти встали і отець Михайло тихим мелодійним голосом затягнув пісню до Барської чудотворної Матері «О, Всепітая Мати». А приспів:

«Прибігаємо до тебе, Мати,
сподоби нас благодати
Сина Свого».
повторили два рази.

– А тепер, дорогі мої діти, сідайте, – продовжував отець, – я вам розкажу дещо з історії нашого краю. Це було тоді, коли на наші землі нападали татари і нищили наші села, а славне наше козацтво боронило свій рідний край і визволяло своїх краян з татарської неволі…

З особливою увагою слухали діти, коли отець розказував про оборону Зіньковецького замку, який татари здобути так і не змогли. Розказував також, як люди будували церкву, в якій він тепер служить.

Наступала осіння пора. Отець Михайло, порадившись із своєю дружиною Тетяною, одного дня заявив своєму синові Йосифу:

– Ти в нас добрий і спосібний хлопчик, і ми хочемо тебе віддати на навчання до міста Бар. Там є велика школа, яку проводять отці Василіяни. Головне, щоб ти мав бажання навчатись.

Хоч Йосиф знав давно намір свого батька, але тільки зараз він відчув себе учнем знаного колегіуму.

Через два дні батько відвіз свого сина до Василіянської школи міста Бар. Тут він зустрівся з отцями Василіянами і представив їм свого сина.

– З нього буде не тільки добрий учень, але з часом ревний ієромонах, – говорив ігумен Барського монастиря отець Єронім Калимовський, ЧСВВ, дивлячись на пристойного ввічливого хлопчину.

З перших днів навчання Йосифа вчителі запримітили у ньому здібності як до природничих, так і до філософських наук. У своїх знаннях він випереджував інших учнів і покладав великі надії на майбутнє.

10 липня 1775 року Йосиф вступив до Чину отців Василіян, прийнявши чернече ім'я Юліян. Через чотири роки, 20 липня 1779 року, склав чернечі обіти, після чого перебував на філософсько-богословських студіях по різних монастирях Провінції святої Покрови і 1784 року був висвячений на священика. Свої здібності до фізико-математичних наук він проявив, будучи викладачем фізики у Шаргородському колегіумі, який також провадили отці Василіяни. Під час викладів свого предмету отець Юліян використовував народну мову свого народу. Це було нелегко, адже у колегіумі навчались в основному шляхтичі, переважна більшість спілкувалась польською мовою. Після двох років невпинної праці отець Юліян залишає Шаргородський колегіум і всеціло посвячує свою діяльність просвітницькій і місійній праці на широких теренах милого йому Поділля, Галичини і Волині. Основними осідками його місійної праці були Замостя, Тригір'я, що біля Житомира, та Кременець.

Якщо ми говоримо про українського просвітителя-гуманіста, філософа, поета і педагога Григорія Сковороду, то можна зауважити, що були на цей час отці місіонери, переважно Василіяни, які також проводили просвітницьку, освітянську працю серед населення Правобережної України. На Лівобережній Україні таку працю виконував Григорій Сковорода. Не будучи ченцем, він зберігав суворий аскетизм і, як глибоко віруюча людина, своїм життям уподібнювався до монашого.

Отець Юліян Добриловський під час місій записує народні пісні, колядки, а також пише свої вірші українською мовою. У 1794 році в Почаєві у василіянському монастирі появилися на світ «Науки парохіяльні». Це був переклад проповідей на тогочасну українську мову, що стало великим вкладом у розвиток цієї мови. Також ці проповіді були поштовхом для інших священиків проповідувати Слово Боже рідною мовою. Виданням «Наук парохіяльних» отець Юліян Добриловський увійшов в історію української літератури. Про нього згадують у своїх працях І. Франко, М. Возняк, В. Щурат, отець Йосафат Скрутень, ЧСВВ.

Як літератор і поет, отець Юліян Добриловський відомий нам двома піснями «Станьмо, браття, в коло» і «Дай нам, Боже, добрий час», які були надруковані у 1790 році у Почаєві і увійшли до збірки славнозвісного «Богогласника», що об'єднав 248 українських релігійних віршів і пісень. Після себе отець Юліян залишив рукописи з двадцятьма поезіями, написаними тодішньою українською мовою. Досліджуючи його поезії, дав їм високу оцінку поет Василь Щурат.

Можливо, отець написав набагато більше не тільки поезій, пісень, але також інших творів, які були втрачені через обставини його життя, яке проходило в ті роки, коли російський царизм жорстоко переслідував Унію, закривав монастирі, а церкви разом з парафіями переводив на московське православ'я. Тоді отець Юліян міг зробити вибір і також перейти на московське православ'я, де було так мало освічених духовних осіб і мирян, тай будувати свою кар'єру. Та він переживає і терпить переслідування, заборони, цькування від московської влади і твердо тримається переконання у правдивості Греко-Католицької Церкви, не зраджує її, а своєю ревною працею служить Богові і своєму народові.

Під час переслідування уніятів московською владою отець Юліян переїжджає з Кременця до Галичини і задержується в Підго-

рецькому монастирі, де служить сотрудником головної церкви у Бродах. Після Третього поділу Польщі Галичина остаточно залишається під володінням Австрії, в якій не було такого тиску на Греко-Католицьку Церкву, як це було у Московській займанщині.

В Підгірцях отець Юліян впливає на ченців монастиря своїм україномюбством. У Бродах він заблистів, як проповідник Слова Божого рідною мовою і заволодів авторитетом серед людей. 5 січня 1800 року його запрошують до Львова до монастиря святого Юра. Тут він також голосить Слово Боже протягом цілого року, а вже через рік вертається знову до Підгірців і стає ігуменом монастиря.

1 вересня 1803 року отець Юліян переїжджає до Угорників біля Станіславова і служить як настоятель монастиря до 1810 року. Звідти він переїжджає до Жовкви і Крехова, де, як проповідник, голосить Слово Боже. А з 1815 року стає ректором Бучацької Василіянської школи та ігуменом монастиря.

Отець Юліян був добрим ректором і викладачем у школі. Свою діяльність після прийняття стану священства він починав як викладач у Шаргородському колегіумі й закінчив, як ректор у Бучачі, де багато причинився до розвитку Василіянського шкільництва, міцно спрямовуючи його в національному дусі.

Як ігумен, брав активну участь у розбудові монастиря. Зокрема, відреставрував церкву, розбудував школу, збудував естетично вигідну галерею і подвір'я, встановив статуї Божої Матері і святого Онуфрія, займався господарськими справами на городі. Та найбільше дбав про духовне життя як у монастирі серед монахів, так і серед мирян Бучацької парафії.

Як проповідник і місіонер, отець Юліян був відомий не тільки управі Василіянського чину, але й загалу ченців і мирян, які були захоплені його проповідями. Його запрошували до Жовкви на архимандрію. Та нажаль, 26 лютого 1821 року його розбив параліч. Після звільнення з посади ректора він лікується в селі Зелене в чернечому маєтку біля Бучача, де й помирає 13 березня 1825 року, перенісши великі терпіння своєї недуги.

Як це не соромно, сьогодні отець Юліян Добриловський, ЧСВВ є маловідомим не тільки серед народу, а й серед літераторів. Причиною його забуття є, мабуть, мала кількість написаних ним творів. Та чи міг він написати більше? Звичайно, що так. Проте, в ті часи це було майже неможливо. Адже тоді було мало періодики, видавництв, де можна було б друкувати твори. В Почаївському монастирі друкували необхідні богослужбові книги, підручники і молитовники. І коли видали «Богогласник», то у ньому були поміщені вірші отця Юліяна. На жаль, Почаїв попав під Московську займанщину і більше подібних альманахів не видавали. Видання «Богогласника» було унікальним явищем у всьому національно-культурному житті України. Його передруковували у 1805 та 1825 роках, а в Галичині у 1850 та 1886 роках.

«Науки парохіяльні» були другою книгою, яку отці Василіяни видали в Почаєві народною українською мовою. Ці проповіді були перекладені з італійської мови на польську і вийшли в Почаєві в 1789 році. Через п'ять років отець Юліян переклав їх українською мовою і видав у 1794 році.

Після переїзду отця до Галичини, він, як проповідник, повинен був багато готуватись до проповідей і записувати їх. Та нажаль, в ті часи не завжди берегли те, що для нас сьогодні є дорогоцінним, а це записи, рукописи, народні церковні пісні, які мають свою особливу історію виникнення. Також в тих часах деякі пісні і колядки перекладали з польської мови на українську і їх використовували церковні хори.

Знову ж, вірші отця Юліяна були перекладені на польську мову у Львові, Кракові, Вільно. Деякі поезії стали піснями і їх співали у різних обставинах. Пізніше вони стали народними, а пісню «Дай нам, Боже, добрий час»

співали на Бродівщині, де отця Юліяна знали, як чудового проповідника.

Немає сумнівів, що отець Маркіян Шашкевич, навчаючись у Львівській семінарії, вивчав спадщину свого попередника, отця Юліяна, а потім продовжував його справу. Адже на проповіді «Науки парохіяльні» звернув увагу член «Руської Трійці» отець Іван Вагилевич. Він також зазначив і подав до відома інтелігентним колам Галичини того часу про збірку пісень, надрукованих в Почаївському «Богогласнику», де були поміщені вірші отця Юліяна Добриловського, ЧСВВ. Ці дві пісні здобули в народі велику популярність і на початку XX століття їх співали в різних установах, а навіть у родинах.

Деякі літературознавці, серед яких поет Василь Щурат, вважає отця Юліяна предтечею отця Маркіяна Шашкевича і, досліджуючи його творчість, називає його неперевершеним поетом свого часу. З ним погоджуються отці Йосафат Скрутень, ЧСВВ та Іриней Назарко, ЧСВВ, які дуже цінували діяльність маловідомого в літературі ієромонаха василіянина, проповідника, фольклориста і поета Юліяна Добриловського.

Коли я проводив реколекції у римо-католицькій парафії в селі Зінькові на Хмельниччині, запитував у місцевих жителів, чи вони знають про свого видатного краянина, який народився у їхньому селі? Та вони відповідали, що про Добриловського нічого не чули і не знають. Та й ми не знаємо, де його могила і чи є на ній пам'ятник, відповідний до його постаті.

Оглядаючись на життєвий шлях отця Юліяна, бачимо його невпинну боротьбу за утвердження рідної української мови, яку забороняли, переслідували, а й сьогодні деякі діячі різними способами хочуть її принизити. Чому? Мабуть тому, що рідна мова найкраще зроджує і зберігає національні почуття. Рідна мова виражає батьківську і материнську любов, і любов дитини до своїх батьків. Та найбільше рідна мова виражає любов нашого Творця, Господа Бога, до нас, як до своїх дітей. Рідною нам мовою до нашого серця промовляє сам наш Спаситель Ісус Христос. Прислухаймось до Його голосу і ми ніколи не будемо її засмічувати вульгаризмами, безсоромними і сороміцькими словами, непристойними виразами.

Отець Юліян, навчаючись у школі, слухав предмети польською, церковнослов'янською, латинською мовою, але з самого дитинства найбільше любив свою рідну мову українського Поділля, яку вперше почув з уст батька отця Михайла і матері Тетяни. Слово рідне не сходило з його уст у школі, як вчителя перед студентами, з проповідальниць церков, коли як священик ревно голосив Слово Боже. Та й пишучи свої твори, отець Юліян користувався українською народною мовою. Це було тоді, коли ще не було української літератури, не було фонетичної української абетки. Хоча художнє і музичне сакральне мистецтво досягало своїх вершин, література відставала на цілі століття від цих своїх «сусідів». Староукраїнська мова була основана на церковнослов'янській. Тому народ творив свій багатоколоритний фольклор: перекази, легенди, казки, пісні, думи своєю рідною мовою, яка була дуже близька до сучасної.

Найкраще об'єднує народ єдина народна мова. Це добре розумів отець Юліян Добриловський. Ми не принижуємо церковнослов'янську мову, яка внесла вагомий вклад в розвиток української культури, але вона не могла повністю замінити Богом даровану нам рідну українську мову. Адже ж вона – це мова давніх болгар, тому була для нас напівзрозумілою і не могла відтворювати повноти людських почуттів у щоденному житті. Отець Юліян не виступав проти церковнослов'янської мови, а навпаки, шанував її в літургічних богослужіннях, але в розмові, в піснях і проповідях говорив рідною мовою.

Не дивно, що в Підгорецькому монастирі, там, де свого часу перебував отець Юліян, після смерті Тараса Шевченка у 1861 році за

упокій душі великого нашого поета молилися ченці і були відправлені відповідні богослужіння. Дух національної свідомості і любові до нашого Кобзаря завжди перебував у цьому монастирі. 10 березня – дата смерті Тараса Шевченка, а 13 березня відійшов у вічність Василіянський поет подолянин отець Юліян Добриловський, ЧСВВ. Тож, дорогий читачу, помолись у ці дні за всіх тих, хто шанував, боровся за наше рідне українське слово, хто своє життя посвятив праці над його удосконаленням, а й за тих, хто сьогодні продовжує цю святу справу.

Чи міг би Тарас Шевченко виразити свої думки і почуття чужою мовою, як він це виражає у своїх віршах і поемах, в молитві рідною мовою:

«Благословенная в женах
Святого Сина на землі,
Не дай в неволі пропадати,
Летючі літа марно тратить.
Скорбящих радосте! Пошли,
Пошли мені святеє слово,
Святої правди голос новий!
І слово розумом святим
І оживи, і просвіти!

«Неофіти»

Мова отця Юліяна дуже подібна до мови великого Тараса, а вірш «Станьмо, браття, в коло» також є молитвою до Господа Бога. Будьмо вдячні Богові, що Він обдарував наш народ такими поетами і письменниками, які голосили людям Слово Боже. ■

Вірші о. Юліяна Добриловського ЧСВВ:

СТАНЬМО, БРАТТЯ, В КОЛО

Днесь пора і той час,
Охочий день для нас,
Всі станьмо в коло,
В тім колі весело,
Заспіваймо враз.

Бог нам той день дав,
Всіх нас ту зібрав;
Але ж просім його,
Щоби нам свойого
Духа даровав.

Од тя просим враз,
Щасливе дай для нас
День той пережити,
В нім ся веселити,
І на кождий час.

Нехай нас вспоможе
Ласка твоя, Боже,
Бо без тебе, Бога,
Ані до порога
Ніхто не може.

В всякой потребі
Дай ласку і в небі
Тебе оглядати,
І в раз оддавати
Честь, славу Тебі.

ДАЙ ЖЕ, БОЖЕ, ДОБРИЙ ЧАС

Дай же, Боже, добрий час,
Як у людей, так у нас,
І щасливу годину
Розвеселім родину.
Ой ну-ну, ой ну-ну,
Розвеселім родину!

Ви, малії пендраки,
Витинайте гопаки,
Ну же живо, ну же ну,
Розвеселім родину.
Ой ну-ну…і т.д.

Ви, дівчата з хлопцями,
Поставайте враз з нами,
В так щасливу годину
Розвеселім родину.
Ой ну-ну… і т.д.

Ви, матері з бабками.
Поставайте враз з нами,
Візьміть дзбанок всердину –
Розвеселіть родину.
Ой ну-ну…і т.д.

А так станьмо всі в коло,
Заспіваймо весело,
Най Бог в кожну годину
Розвеселить родину.
Ой ну-ну, ой ну-ну,
Розвеселить родину.

ДИВНО...

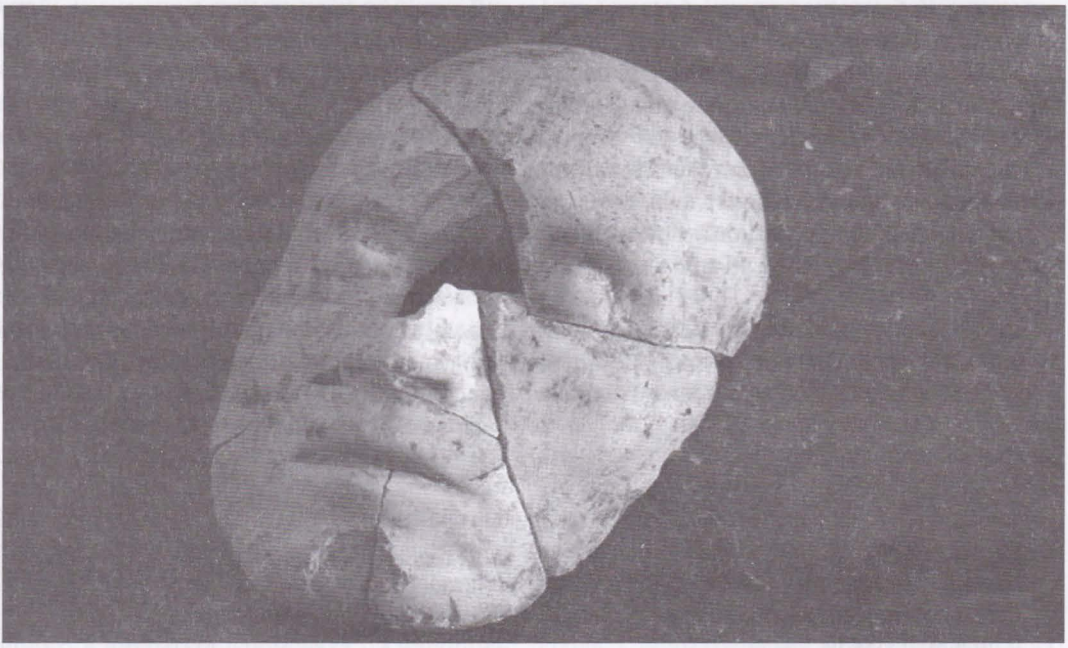

Дивно, що 100-гривнєва купюра здається нам такою великою, коли ми її залишаємо в церкві, і такою малою – коли залишаємо її на ринку.

Дивно, що година, проведена на молитві, спогадуванні Бога, здається нам такою довгою, а година, проведена біля телевізора - такою короткою.

Дивно, що, звершуючи молитву, ми ледь збираємося з думками, тоді як у розмові з приятелем це для нас не складає ніяких труднощів.

Дивно, що ми так радіємо, коли оголошують додатковий час футбольного матчу, і скаржимося, коли проповідь затягується довше звичайного.

Дивно, що нам так важко змусити себе прочитати хоча б одну главу Біблії, і так легко ми читаємо сто сторінок роману, що сподобався.

Дивно, що в концертному залі всі люди прагнуть у перші ряди, а в церкві – в останні.

Дивно, що нам так важко вивчити одну молитву, і ми так легко запам'ятовуємо і переказуємо чутки.

Дивно, що ми так легко віримо в написане в газетах, і нам так важко повністю увірувати в написане у Слові Божому.

Дивно, що кожний з нас бажає увійти в Рай, але не хоче обтяжувати себе стараннями для його набуття.

Дивно, що майже кожен з нас одночасно є і суддею, і адвокатом: коли йдеться про чужі гріхи, ти – суддя, а коли про власні, то ти – адвокат.

Дивно, що, прочитавши ці рядки, майже кожен з нас уважатиме їх актуальними для інших, але аж ніяк не до самого себе. ■

http://www.kyrios.org.ua

ХРЕСНА ДОРОГА

Ганна МИСЬ

I стація

На смерть Ісуса засудили,
І до Пилата вдосвіта ведуть.
У страшних ранах, у вінку терновім
На муки Господа кати женуть.

І Серце Найсвятіше дикий крик проймає
Зрадливої юдейської юрби:
«На хрест Його! Розпни Його, розпни!»
Спаситель чує засуд, та уст не відкриває.

II стація

Кати з Ісуса одяг багряний здирають,
І на рамена хрест важкий кладуть.
Ісус на плечі радо хрест приймає,
Його штовхають, люто б'ють, женуть.

Важкий хрест Тіло Боже придавляє,
Ісус не в силі хрест нести.
Хоч Дух Його і сильний, і готовий,
Та Тіло немічне від тягарів наших гріхів.

III стація

Під тягарем хреста Ісус на землю упадає.
Спаситель, обезсилений, не може йти.
Не дивно нам, що сила Тя лишає, –
На ньому Ти несеш усі людські гріхи.

Гріхи людей Ісуса придавляють...
Хоч сильний був, все слухало Його.
Він своїм Словом від недуг різних зціляв,
І стримував вітри, і мертвих воскрешав.

IV стація

І Мати Божа йде по шляху Хреснім
Із болем в серці і сльозами на очах.
Ісус до Матері всім Серцем промовляє:
«Ненько, Я йду, щоб волю сповнити Отця».

Звертаймо зір до Матері Святої,
Терпіння наші жертвуймо ми Їй,
Просім у Неї ласки й допомоги,
Заступництва у Матері просім.

V стація

Ісус чим далі йде, тим більше слабне,
Не в силі вже нести того хреста.
Жидівська старшина це помічає,
І в поміч Симеона з Киринеї посилає.

Спасителю Благий, давай нам сили
Не відвертатися нам від хреста.
Бо хрест Твій – найдорожчий, Христе милий,
З хрестом долаєм гіркоту життя.

VI стація

Ісус увесь укритий ранами і брудом,
І, повна співчуття, до Нього Вероніка йде,
Спасителеві хустку подає,
Щоби обтер з обличчя піт кровавий.

І сталось чудо – ось світлина Спаса
відбилась на хустині, повна миру.
Святе Обличчя у дарунок Вероніка дістає
У нагороду за любов до Нього щиру.

VII стація

Знесилений Ісус вже падає удруге...
Із ран болючих Кров свята стікає...
Схилімо голови перед Творцем Всесвіту,
Що так за нас Себе упокоряє.

О! Дай нам ласку щирої покори,
Щоби Тебе піднести із падіння,
І душі наші піднеси до Неба,
Щоб ублагати у Отця спасіння!

VIII стація

Жінки, йдучи, на муки споглядають,
Ридають гірко так над Господом своїм.
«Єрусалимські дочки, за Мною ви не плачте,
А плачте над собою і своїми дітьми».

Чому з жалю не плаче наше серце?
З причини заподіяних гріхів.
Страждальна Мати, дай ласку нам пізнати
Свої гріхи і виправитись з них.

IX стація

Ісус, ослаблений, вже третій раз впадає,
Знесилений під тягарем хреста,
Вінок терновий в скроні до Крові впинаєсь,
Кати штовхають, шарпають Христа.

Ти третій раз на землю упадаєш Тілом,
Але любов Твоя свята не падає до нас,
Навчи нас своїм прикладом любити,
І тих, що в гріх впадають, не судити.

X стація

Ісусів одяг злип до святих ран,
кати насильно вже Його здирають.
Творця води, що спраглих підкріпляв,
Спраглого Спаса жовчю напувають.

Ти біль цей, Христе, жертвував за нас.
Тож визволь нас від пожадань поганих.
Своєю ласкою очисть наші серця,
Нехай любов Твоя керує нашими думками.

XI стація

Спаситель сам на хрест лягає,
Святії руки прибивають до хреста,
Колючі цвяхи болем серце крають,
Із ран болючих Кров свята стіка.

Ти добровільно дав себе розп'ясти,
Щоб сповнить волю Вічного Отця.
Молімся до Отця, як сам Ісус молився:
«В усьому, Отче, воля буде хай Твоя».

XII стація

Знесилений Ісус у муках помирає,
Прощає болі ворогам своїм:
«Прости їм, Отче, що роблять-бо не знають,
За муки і розп'яття – їм прости».

А до розбійника, що на хресті, Спаситель промовляє:
«Сьогодні будем разом у Раю».
Спаситель голову святу схиляє:
«Отче, у руки Твої Духа віддаю!»

XIII стація

Тіло Ісусове з хреста знімають,
Страждальній Матері у руки віддають.
Меч болю Материнське Серце прошиває,
Й ридає, плаче, Сина ніжно притиска.

Слова старця-пророка пригадала.
Хто може зміряти той Материнський біль?!
Володарю віків, Ти був невинно вбитий!
Ісусе, Боже наш, згадай у Царстві нас Своїм!

XIV стація

При Сонця заході Ісуса в Гетсиманію несуть.
Гарячі сльози з очей Матері течуть,
Пречистими руками Сина в гріб кладуть.
Прощаються з Христом, поклін Йому дають.

І ми Тобі, Ісусе, даємо поклін,
За нас з любові муки Ти терпів.
Своєю ласкою Ти наші душі наповни,
Святим Причастям нам серця Ти онови.

У воскресіння вірмо, в Спаса, у Христа.
Для тих, хто вірує, там смерті вже нема,
І безнадії теж, Христос нас запевнив,
Що Він повернеться, і будемо ми з Ним! ■

БЛАГОСЛОВЕН, ХТО ЙДЕ В ІМ'Я ГОСПОДНЄ

Ісус на жереб'яті у Єрусалим в'їжджає,
Щоб все збулось, як ствердило Письмо.
Сіонська дочко, хай тебе це не лякає,
Вітай, Єрусалиме, ти Царя свого.

Вітай Царя свого, Єрусалиме, і веди,
Того, що верхи на осляті їде.
Одежу й гілки пальмові до стіп його стели
Бо скоро Цар твій вже на муки піде.

Сьогодні радісно вітаєш ти Царя свого,
Ізраїлю, й кричиш йому: «Осанна!»
Жорстоко завтра ти на суд даси Його,
І буде Цар твій в муках і у ранах.

І буде терням Цар увінчаний, один,
Гріхи усього світу Він візьме не себе.
Та скоро з мертвих Сам повстане Божий Син,
І вознесеться в силі до Отця, у Небо!

***

Молиться Серце, Серце Христове
На самоті до Бога Отця.
Повне скорботи, повне тривоги,
З чола стікають краплини крові:
«Отче, хай буде воля Твоя!»

Мов на розбійника, спішать
З киями і мечами.
І поцілунком Юда Агнця продає,
Благословенні руки, зв'язані катами,
І влада темряви у мить цю настає.

Петро від Господа зрікається вже тричі,
І півень голос співу подає.
І плач гіркий Петрове серце ріже,
Ісус на муки добровільно йде.

Над Господом знущаються й глузують,
Б'ють по обличчі, злоба віддає,
Сміються, і кричать, плюють, кепкують:
«Ісусе, пророкуй, хто Тебе б'є?..»

Пилат перед народом руки обмиває,
Та гріх з душі вода ніколи не змива.
Несамовито всі кричать: «Ісуса розіпни!»
Розбійника Варавву відпускають.
Невинного Христа на смерть ведуть кати.

■ На сторінках Вашого часопису висловлюю щиросердечну подяку Господу Богу, Ісусові Христу, Пречистій Діві Марії, святим і мученикам Вселенської Церкви за вислухані молитви і отримані ласки та неодноразову допомогу в складних життєвих ситуаціях!

Надія, м. Золочів, Львівська обл.

■ Складаю щиру подяку Господу нашому Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці і святому апостолу Юді-Тадею за вислухані молитви. Наша внучка Христина виздоровіла. Щиро вдячна за повсякчасну допомогу і заступництво святих.

Т. Богачевська, бабуся, м. Жовква, Львівська обл.

■ Я, Ольга, через Ваш часопис хочу щиро подякувати Матері Божій Неустанної Помочі, св. Юді-Тадею, св. отцю Піо, св. отцю Шарбелю за їхнє заступництво перед Господом Богом та за те, що Вони допомогли одужати моєму новонародженому синочкові Володимиру.

Ще хочу сказати людям, які опинилися в безнадійних обставинах, щоб вірили у силу молитви та в заступництво цих святих і вони обов'язково допоможуть.

Бескід Ольга, село Завадів, Стрийський район, Львівська обл.

■ Шановна редакціє часопису «Місіонар»!

На сторінках Вашого часопису дякую за всі дари, зіслані Богом мені і моїй родині.

Щиру подяку складаю св. апостолу Юді-Тадею, Миколаю Чарнецькому, св. Миколаю, св. Шарбелю, св. Антонію, св. отцю Піо, Пресвятій Богородиці за отримані нами ласки.

Завдяки Їх заступництву наші молитви були вислухані: дочка – студентка, успішно здала важкі екзамени, покращився стан мого здоров'я.

Закликаю із щирою вірою молитися, а Бог і Його святі вам допоможуть.

Галина, м. Львів

■ Через часопис «Місіонар» бажаю висловити подяку Господу Богу, Матері Божій Неустанної Помочі, святому апостолу Юді-Тадею за те, що в мене народилася дитинка. Я молилася по книжечці «Дев'ятниця до Божого Милосердя і апостола Тадея» і просила, щоб я змогла завагітніти і щасливо виносити. І дійсно так сталося і вся вагітність пройшла без ускладнень.

Після народження ми дізналися, що в дитини вада серця і потрібна операція. Тоді я знову молилася по цій книжечці і просила, щоб щасливо пройшла операція. Дякувати Богу операція пройшла щасливо. Через декілька місяців їй потрібна ще одна операція, і я вірю в те, що Господь Бог, Матір Божа і святий Юда-Тадей почують мої молитви і моя дівчинка буде здорова.

Оксана,
м. Новояворівськ, Яворівський р-н, Львівська обл.

■ Хочу скласти подяку Пресвятій Богородиці, св. Юді-Тадею, Полум'ю Любові Непорочного Серця Марії, Господу Богу і всім святим.

Коли народився мій синочок в перші хвилини життя був дуже слабким (хворе серце) і лікарі відправляли його на лікування в обласний центр у Львів, але на бригаду потрібно було чекати 4 години. В цей проміжок часу я і моя сім'я просили у Господа здоров'я для синочка, медсестра охрестила дитину свяченою водою і сталося чудо, на час приїзду бригади хлопчик став здоровим, про що вони зафіксували і не брали на лікування.

Якщо перегляну своє життя, то воно складається з багатьох чудес, які в людей неможливі. Звертаюсь до всіх: «Моліться навіть коротенькими словами, якщо нема часу на молитву, бо молитва гори переносить з місця на місце і хмари розганяє».

Оксана,
м. Сокаль, Львівська обл.

КРОСВОРД «ВИХІД»

Три крапки замінити словом із книги «Вихід» з п'ятикнижжя (Старий Завіт)

Підготувала Леся ШТИКАЛО

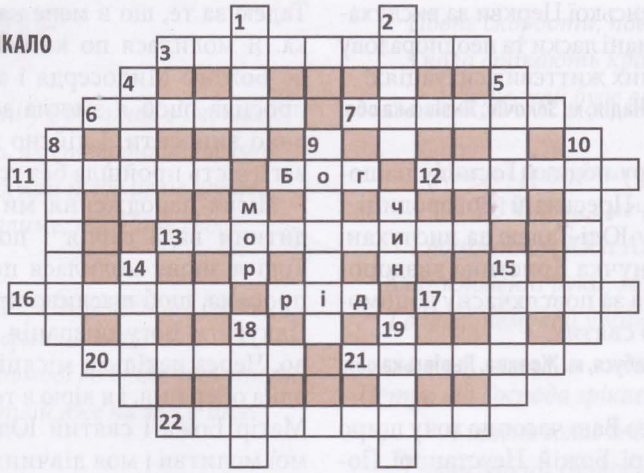

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 3. Матимуть їх на собі Арон і сини його, як увіходитимуть у намет зборів, або як наближатимуться до жертовника, щоб служити в святині; інакше вони провинились би та й померли 6. Це віковічна … для Арона і для його потомків. 6. Підзаголовок одного із розділів книги Виходу. 7. Дерево, з якого у Старому завіті виготовляли речі церковних атрибутів. 11. Я уклав союз також мій з ними, що дам їм … -землю, землю, де вони пробували мандрівними чужинцями. 12. Ти величчю надмірною своєю знищив супротивників. Послав ти гнів твій, що, мов …, пожер їх. 13. І відказав йому Мойсей: «Як тільки вийду з міста, здійму руки мої до Господа, і вщухне …, і град перестане бити, щоб ти зрозумів, що Господня є земля». 16. Датки ж, що братимете від них, будуть такі: …, срібло й мідь. 17. Так Арон носитиме імена синів Ізраїля на судейському нагруднику на своєму серці, коли входитиме в святиню, на вічний … перед Господом. 20. Таблиці ж були ділом Божим, і … – Божим письмом, виритим на таблицях. 21. І промовив до нього Господь: «Що це в тебе в руці?» І сказав Мойсей: «…». 22. І написав Мойсей усі слова Господні, і, вставши рано-вранці, спорудив … під горою і дванадцять стовпів, за дванадцятьма колінами Ізраїля.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Та понасаджуєш на ньому оправлене каміння в чотири ряди; сардій, топаз і смарагд – ряд перший. Другий ряд: рубін, сафір і берил. Третій ряд: опал, агат і аметист. Четвертий ряд: хрисоліт, онікс і …. Оправлені в золото будуть вони в своїх насадках. 2. І наробив дощок на храмину з дерева акації, прямовисних; десять ліктів завдовжки була одна …, і півтора ліктя завширш. 4. Коли ж (дикий звір) роздер, нехай принесе розшматоване на …, а за розшматоване не має платити нічого. 5. І простяг Мойсей палицю свою над Єгипетською землею. Господь же навів на країну східній … увесь той день і всю ніч. 8. Дарунків не братимеш; … бо засліплює видючих і викривляє справи справедливих. 9. Тож накажи людям, щоб кожен … від сусіда свого і кожна жінка від сусідки своєї визичили собі посуд срібний і посуд золотий. 10. Коли ж … був при тому, не треба йому платити нічого. Якщо дана була (тварина) в винайм, то одержить він ціну винайму. 14. І позривали сини Ізраїля свої прикраси з себе, почавши від …-гори. 15. Коли ж над ним уже зійшло …, тоді є кривавий злочин; злодій мусить відшкодувати; коли в нього нічого нема, так продадуть його самого за крадіж. 18. Вийшов Мойсей на гору, і … вкрила гору. 19. І назвали сини Ізраїля це «…»; була вона схожа на коріяндрове сім'я, біла, а смак її, як у медівника.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за лютий 2012 року:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1.Навуходоносор. 6.Ноутбук. 9.Сіон. 12.Миро. 13.Лютий. 14.Зоря. 15.Йоан. 20.Мічиган. 21.Консерваторія.
ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Нарис. 2.Хаос. 3.Дата. 4.Наум. 5.Ретро. 7.«Мотря». 8.Симон. 10.Люд. 11.Рим. 14.Замок. 16.Надія. 17.Бізе. 18.Київ. 19.Сайт.

«Господи, що таке сталося, що не світові,
а нам Ти себе об'явиш?»
(Йо. 14, 22)

Дорогі читачі! На сторінках книги Венедикта XVI «Ісус з Назарету. Частина друга» Вам подарована унікальна можливість наблизитися до постаті нашого Господа Ісуса, в особливий спосіб зустрітися з Ним і вірити Йому. Це глибоке дослідження охоплює період від в'їзду в Єрусалим до Воскресіння.

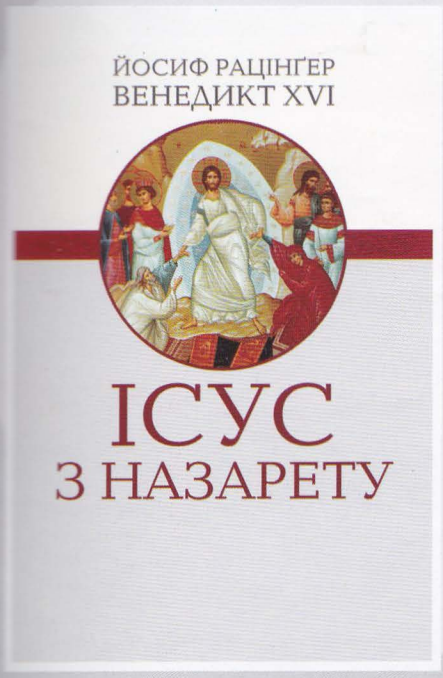

«Бог діє тихо – це Його таємниця.
Він лише крок за кроком будує у великій історії людства свою історію. Стає людиною так, щоб бути непоміченим Його сучасниками, впливовими особами історії. Він страждає, вмирає, і як Воскреслий хоче прийти до людства лише через віру своїх, з'являючись їм.
Він безперервно тихо стукає в двері наших сердець, і якщо ми Йому відчиняємо повільно – вчиняє нас "зрячими"».

Венедикт XVI «Ісус з Назарету. Частина друга». – С. 262.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

«Хто не знає св. Письма, не знає й Ісуса Христа»
(св. Ієронім)

«АНДРІЇВСЬКІ ДЗВОНИ»

Своєю величчю і окрасою архітектурного комплексу церкви св. Андрія є барокова дзвіниця, яка буде нести духовну поживу прихожанам храму та гостям, адже тут тепер можна придбати духовну літературу та різну церковну атрибутику.

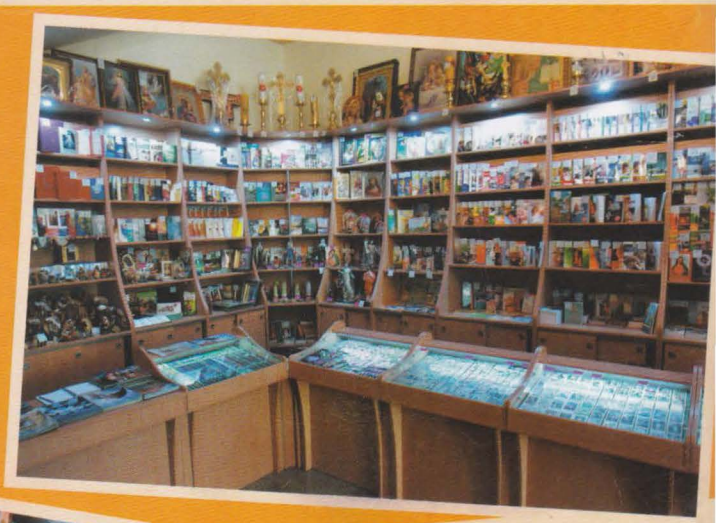

Адреса торгово-реколекційного центру «Андріївські дзвони»:
пл. Соборна, 3А, м. Львів

Торгово-реколекційний центр «Андріївські дзвони» працює:
від понеділка до п'ятниці: 10.00 – 18.00 год.
в суботу та неділю: 10.00 – 15.00 год.